

PLAN OCHRONY DŁUBNIAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Rozdział 1

Strategiczne cele ochrony

§ 1. Określa się następujące strategiczne cele ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego zwanego dalej DPK:

- 1) cele ochrony zasobów środowiska abiotycznego:
  - a) zachowanie naturalnej geomorfologii terenu;
  - b) zachowanie form skałkowych i odsłonięć skalnych;
  - c) zachowanie w formie naturalnej źródeł wód;
  - d) zachowanie naturalnego charakteru cieków wodnych;
  - e) poprawa stanu jakości oraz czystości wód powierzchniowych i podziemnych;
- 2) cele ochrony zasobów przyrody żywej:
  - a) zapewnienie wszystkim gatunkom roślin i grzybów możliwości zachowania lub osiągnięcia stabilnych populacji na terenie Parku. Wyjątek stanowią jedynie obce gatunki inwazyjne lub gatunki potencjalnie inwazyjne;
  - b) zachowanie wszystkich typów zbiorowisk roślinnych. Wyjątek stanowią jedynie zbiorowiska w których dominują obce gatunki inwazyjne;
  - c) zachowanie typowej postaci siedlisk przyrodniczych;
  - d) zachowanie różnorodności oraz mozaikowego układu siedlisk przyrodniczych występujących na terenie Parku;
  - e) zapewnienie wszystkim gatunkom zwierząt (z wyjątkiem obcych gatunków inwazyjnych) możliwości zachowania lub osiągnięcia stabilnych populacji na terenie Parku;
  - f) zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 3) cele ochrony walorów krajobrazowych:
  - a) zachowanie i kształtowanie różnorodnego i harmonijnego krajobrazu, uformowanego historycznie na drodze wzajemnego przenikania elementów przyrodniczych i kulturowych;
  - b) zachowanie punktów, ciągów i przedpola widokowych oraz panoram charakterystycznych dla Parku;
- 4) cele ochrony walorów kulturowych:
  - a) zachowanie unikalnej kompozycji kulturowej wraz z bogactwem i różnorodnością tworzących ją obiektów i układów zabytkowych;
  - b) wspieranie działań służących zachowaniu i eksponowaniu wartości kultury niematerialnej, w tym wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych.

Rozdział 2

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony

§ 2. Określa się następujące przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony:

- 1) uwarunkowania przyrodnicze:
  - a) położenie fizyczne – geograficzne:

megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa; prowincja: Wyżyny Polskie, podprowincje: Wyżyna Śląsko-Krakowska i Wyżyna Małopolska; makroregiony: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska i Niecka Nidziańska, mezoregiony: Wyżyna Olkuska, Wyżyna Miechowska, Płaskowyż Proszowski;
  - b) położenie geobotaniczne: prowincja Środkowoeuropejska, podprowincja: Środkowoeuropejska Właściwa, dział Wyżyn Południowych, kraina: Jury Krakowsko-Częstochowskiej, okręg: Jury Południowej Trzebińsko-Krakowskiej, podokręg: Ojcowski;
  - c) budowa geologiczna:

Dłubniański Park Krajobrazowy leży w obrębie dwóch dużych struktur geologicznych: monokliny śląsko-krakowskiej oraz niecki miechowskiej. Na powierzchni terenu znajdują się przede wszystkim osady jurajskie i kredowe, a także osady mioceńskie oraz plejstoceny. Wśród osadów jurajskich najczęściej spotykane są oksfordzkie wapienie skaliste i płytowe. Pierwsze z nich budują większość form skałkowych na terenie Parku. Osady kredowe, rzadziej

- występujące na powierzchni terenu, to piaskowce, wapienie i margle. Osady plejstoceńskie, pokrywające większość obszaru, to głównie pokrywa lessowa związana z okresem zlodowaceń;
- d) ukształtowanie terenu:
Obszar Parku to przede wszystkim rozległy płaskowyż opadający pod niewielkim kątem w kierunku południowo-wschodnim. Ma on charakter płaskowzgórzy – wzniesień bez wyraźnych kulminacji, z tendencją do procesów denudacyjno-erozyjnych. Występuje na wysokości około 330 – 410 m n.p.m. i wznosi się około 50 – 90 m ponad poziomami den dolinnych. Budują go utwory kredy górnej i jury górnej, w wielu miejscach przykryte pokrywami lessowymi. Głównymi formami dolinnymi są doliny Dłubni oraz Minóžki. Pierwsza z nich ma przebieg o kierunku NW - SE na północy Parku oraz N - S na południu. Druga natomiast NW - SE. Dolina Dłubni jest na przeważającym odcinku stosunkowo szeroka (200 – 400 m) i posiada płaskie dno. Przewężenia doliny, związane z większą odpornością erozyjną skał, występują w rejonie Imbramowic i Maszkowa;
- e) złoża:
Brak zinwentaryzowanych złóż surowców mineralnych;
- f) gleby:
Na terenie Parku występują przede wszystkim: gleby brunatne kwaśne, gleby brunatne wylugowane, gleby płowe opadowo-glejowe oraz rędziny brunatne. Dość charakterystyczne są również mady rzeczne. Przeważają gleby żyzne i bardzo żyzne;
- g) podział hydrologiczny:
Park leży w dorzeczu górnej Wisły. Większość terenu odwadniana jest przez rzekę Dłubnię (dorzecze II rzędu) oraz jej dopływy: potok Minóžka oraz kilkanaście niewielkich cieków wodnych (dorzecze III rzędu);
- h) wody powierzchniowe:
Głównym ciekim powierzchniowym na terenie Parku jest rzeka Dłubnia. Całkowita jej długość wynosi 49,2 km, w tym około 40 km na terenie Parku. Powierzchnia zlewni to 284,8 km². Posiada ona jeden większy dopływ w postaci potoku Minóžka (występują również nazwy Minožka i Minorcka). Ma ona 9 km długości i powierzchnię zlewni wynoszącą 47,5 km². Jakość wód powierzchniowych mieści się w II i III klasie;
- i) wody podziemne:
Na terenie Parku występuje część dwóch dużych zbiorników wód podziemnych. Jest to Główny Zbiornik Wód Podziemnych Niecka Miechowska (SE) oraz Zbiornik Częstochowa (E). Pierwszy z nich związany jest z utworami kredowymi i ma charakter szczelinowo-porowy, natomiast drugi występuje w utworach jurajskich i również ma charakter szczelinowo-porowy. Obszar Parku związany jest z Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 137 i 150;
- j) klimat:
Na obszarze Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego panuje klimat umiarkowany, o typie charakterystycznym dla polskich wyżyn. Średnia roczna temperatura wynosi +7°C do +8°C. Dla lipca średnia ta wynosi 16,7°C – 16,9°C, a dla stycznia -3,1°C – -3,7°C. Średnia roczna suma opadów mieści się w zakresie 600 – 750 mm. Ilość dni z pokrywą śnieżną wynosi 60 – 90, natomiast średnia roczna długość okresu wegetacyjnego 200-220 dni;
- k) szata roślinna:
– na obszarze Parku stwierdzono występowanie 691 gatunków roślin naczyniowych, 160 gatunków mszaków, 154 gatunki grzybów wielkoowocnikowych;
– w myśl Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin: **Ochronie ścisłej podlega 8 gatunków roślin** *Linum flavum* len złocisty, *Gentiana cruciata* goryczka krzyżowa, *Campanula sibirica* dzwonek syberyjski, *Ornithogalum umbellatum* śniedek baldaszkowaty, *Lilium martagon* lilia złotogłów, *Cephalanthera damasonium* buławnik wielkokwiatowy, *Cypripedium calceolus* Obuwik pospolity, *Orchis militaris* Storczyk kukawka. **Ochronie częściowej podlega 11 gatunków roślin:** *Anemone sylvestris* zawilec wielkokwiatowy, *Aquilegia vulgaris* orlik pospolity, *Cimicifuga europaea* pluskwica europejska, *Daphne mezereum* wawrzynek wilczętyko, *Primula elatior* pierwiosnek wyniosły, *Aruncus sylvestris* parzydło leśne, *Cerasus fruticosa* wiśnia karłowata, *Galium odoratum* przytulia wonna, *Epipactis atrorubens* kruszczyk rdzawoczerwony, *Epipactis helleborine* kruszczyk szerokolistny, *Neottia nidus-avis* gnieźnik leśny. **Ochronie ścisłej podlegają 2 gatunki mszaków:** *Porella platyphylla* parzoch szerokolistny, *Hamatocaulis vernicosus* haczykowiec błyszczący; **Ochronie częściowej podlega 27 gatunków mszaków:** *Fossombronia wondraczekii* czarostka Wondraczekiego,

Frullania dilatata miedzik płaski, *Sphagnum cuspidatum* torfowiec spiczastolistny, *Sphagnum flexuosum* torfowiec pogięty, *Sphagnum girgensohnii* torfowiec Girgensohna, *Sphagnum palustre* torfowiec błotny, *Sphagnum teres* torfowiec obły, *Polytrichum commune* płonnik pospolity, *Leucobryum glaucum* bielistka siwa, *Aulacomnium palustre* próchniczek błotny, *Philonotis fontana* bagniak zdrojowy, *Climacium dendroides* drabik drzewkowaty, *Anomodon attenuatus* zwiślik maczugowaty, *Anomodon rugelii* zwiślik krótkokończysty, *Anomodon viticulosus* zwiślik wiciowy, *Neckera complanata* miechera spłaszczona, *Neckera crispa* miechera kędzierzawa, *Abietinella abietina* jodłówka pospolita, *Thuidium delicatulum* tujowiec delikatny, *Thuidium philibertii* tujowiec włoskolistny, *Hylocomium splendens* gajnik lśniący, *Pleurozium schreberi* rokietnik pospolity, *Rhytidiadelphus squarrosus* faldownik nastroszony, *Eurhynchium angustirete* dzióbekowiec Zetterstedta, *Limprichtia revolvens* limprichtia długokończysta, *Tomentypnum nitens* błyszczce włosowate, *Calliergonella cuspidata* mokradłoszka zaostrowana.

- na obszarze Parku stwierdzono występowanie na terenie Parku 13 gatunków rzadkich roślin naczyniowych umieszczonych na Czerwonej Liście Roślin Naczyniowych w Polsce (Zarzycki, Szelaąg, 2006): *Adonis aestivalis* młęk letni, *Cimicifuga europaea* pluskwica europejska, *Anagallis foemina* kurzyślad błękitny, *Lysimachia nemorum* tojeść gajowa, *Linum flavum* len złocisty, *Thymus kosteleckyanus* macierzanka pannońska, *Thymus marschallianus* macierzanka Marschalla, *Tofieldia calyculata* kosatka kielichowa, *Cephalanthera damasonium* buławnik wielkokwiatowy, *Cypripedium calceolus* obuwik pospolity, *Orchis militaris* storczyk kukawka, *Bromus arvensis* stokłosa polna, *Bromus secalinus* stokłosa żytnia; Występowanie na terenie Parku 5 gatunków rzadkich mszaków: *Antrhoceros agrestis* glewik polny, *Fossombronia wondraczekii* czarostka Wondraczekiego, *Porella platyphylla* parzoch szerokolistny, *Anomodon rugelii* zwiślik krótkokończysty, *Tomentypnum nitens* błyszczce włosowate (Czerwona lista wątrobowców i glewików w Polsce) Kłama, 2006; Threatened moss species in the Polish Carpathians in the light of a new Red list of mosses in Poland. Żarnowiec i in. 2004). Występowanie na terenie Parku 9 gatunków rzadkich glonów: *Amphipleura pellucida*, *Caloneis fontinalis*, *Coloneis lancetula*, *Gomphonema vibrio*, *Psammothidium lauenburgianum*, *Sellaphora hustedtii*, *Stauroneis thermicola*, *Surirella brebissonii*, *Surirella crumena* (Czerwona lista glonów w Polsce. Siemińska, 2006); Występowanie na terenie Parku 8 gatunków rzadkich grzybów: *Hydnotrya michaelis* truflica Michaela, *Bolbitius reticulatus* gnojanka usiatkowana, *Flammulaster carpophilus* płomienniczek owocolubny, *Clavicornia pyxidata* świecznica rozgałęziona, *Tricholoma columbetta* gąska gołębia, *Oligoporus ptychogaster* drobnoporek sproszkowany, *Sparassis crispa* siedzuń sosnowy, *Clavariadelphus junceus* buławka sitowata;
- najcenniejszymi siedliskami przyrodniczymi na terenie Parku są murawy kserotermiczne rozrzucone w postaci niewielkich płatów na terenie Parku, właśnie w murawach kserotermicznych występuje najwięcej chronionych i zagrożonych gatunków roślin;
- występowanie na terenie Parku 14 gatunków inwazyjnych: dąb czerwony *Quercus rubra*, kolczurka klapowana *Echinocystis lobata*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, wyka brudnożółta *Vicia grandiflora*, klon jesionolistny *Acer negundo*, kasztanowiec pospolity *Aesculus hippocastanus*, niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*, niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, barszcz Mantegazziego *Heracleum mantegazzianum*, aster nowobelgijski *Aster x novi-belgii*, uczepek amerykański *Bidens frondosa*, konyza kanadyjska *Conyza canadensis*, przymiotno białe *Erigeron annuus*, nawłóć późna *Solidago gigantea*. Gatunki te wchodziły w skład niektórych zbiorowisk półnaturalnych i naturalnych, gdzie konkurują z gatunkami rodzimymi;
- występowanie na terenie Parku 5 zespołów leśnych oraz 25 nieleśnych zespołów roślinnych;
- występowanie na terenie Parku różnorodnych rodzajów siedlisk: leśnych, łąkowych, polnych, szuwarowych i wodnych. W Parku dominują siedliska nieleśne (grunty orne, łąki, pastwiska i nieużytki), które zajmują około 8237 ha (75%). Lasy na terenie Parku stanowią 16%. Dominują lasy liściaste (grądy oraz jedliny);
- występowanie na terenie Parku 7 typów i podtypów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w rozumieniu i wymienionych w I Załączniku Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Należą tu zarówno siedliska leśne, takie jak: grąd subkontynentalny, wyżynny jodłowy bór mieszany, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe jak i siedliska nieleśne: kwietne murawy kserotermiczne, łąki rajgrasowe, starorzecza i drobne zbiorniki wodne, niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Siedliska

te zajmują 300,71 ha

l) fauna:

- bezkręgowce – 40 gatunków, kręgowce – 132 gatunki, w tym: 3 gatunki ryb, 8 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 85 gatunki ptaków, 32 gatunki ssaków;
- w myśl Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ochronie podlega: 7 gatunków bezkręgowców, 107 gatunków kręgowców. **Ochronie ścisłej podlegają następujące gatunków zwierząt: (bezkęgowce 1 gatunek** *Lycaena dispar* czerwończyk nieparek, **płazy 3 gatunki:** *Bufo viridis* ropucha zielona, *Bombina bombina* kumak nizinny, *Hyla arborea* rzekotka drzewna, **ptaki 74 gatunki** *Anas clypeata* płaskonos, *Ciconia ciconia* bocian biały, *Accipiter gentilis* jastrząb, *Accipiter nisus* krogulec, *Buteo buteo* myszołów zwyczajny, *Buteo lagopus* myszołów włochaty, *Circus aeruginosus* błotniak stawowy, *Falco subbuteo* kobuz, *Falco tinnunculus* pustułka, *Crex crex* derkacz, *Gallinula chloropus* kokoszka, *Vanellus vanellus* czajka, *Tringa totanus* krwawodziób, *Chroicocephalus ridibundus* mewa śmieszka, *Streptopelia decaocto* sierpówka, *Streptopelia turtur* turkawka, *Cuculus canorus* kukułka, *Asio otus* uszatka, *Strix aluco* puszczyk zwyczajny, *Tyto alba* płomykówka, *Alcedo atthis* zimorodek, *Dendrocopos major* dzięcioł duży, *Dryocopus martius* dzięcioł czarny, *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy, *Picus viridis* dzięcioł zielony, *Alauda arvensis* skowronek polny, *Hirundo rustica* dymówka, *Anthus pratensis* świergotek łąkowy, *Anthus trivialis* świergotek drzewny, *Motacilla alba* pliszka siwa, *Motacilla cinerea* pliszka górską, *Motacilla flava* pliszka żółta, *Troglodytes troglodytes* strzyżyk, *Erithacus rubecula* rudzik, *Luscinia megarhynchos* słowik rdzawy, *Muscicapa striata* muchotłówka szara, *Phoenicurus ochruros* kopciuszek, *Saxicola rubetra* pokląskwa, *Saxicola rubicola* kłaskawka, *Turdus merula* kos, *Turdus pilaris* kwiczoł, *Turdus philomelos* drozd śpiewak, *Sylvia atricapilla* kapturka, *Sylvia communis* cierniówka, *Sylvia curruca* piegża, *Phylloscopus collybita* pierwiosnek, *Phylloscopus sibilatrix* świstunka leśna, *Phylloscopus trochilus* piecuszek, *Aegithalos caudatus* raniuszek, *Cyanistes caeruleus* modraszka, *Parus major* bogatka, *Poecile montanus* czarnogłówka, *Poecile palustris* sikora uboga, *Sitta europaea* kowalik, *Certhia brachydactyla* pełzacz ogrodowy, *Certhia familiaris* pełzacz leśny, *Oriolus oriolus* wilga, *Lanius collurio* gąsiorek, *Lanius excubitor* srokosz, *Corvus monedula* kawka, *Garrulus glandarius* sójka, *Sturnus vulgaris* szpak, *Passer domesticus* wróbel domowy, *Passer montanus* mazurek, *Carduelis cannabina* makolągwa, *Carduelis carduelis* szczygieł, *Carduelis spinus* czyż, *Chloris chloris* dzwonec, *Coccothraustes coccothraustes* grubodziób, *Fringilla coelebs* zięba, *Fringilla montifringilla* jer, *Pyrrhula pyrrhula* gil, *Serinus serinus* kulczyk, *Emberiza citrinella* trznadel **ssaki: 8 gatunków** *Barbastella barbastellus* mopek zachodni, *Eptesicus serotinus* mroczek późny, *Myotis bechsteinii* nocek Bechsteina, *Myotis daubentonii* nocek rudy, *Myotis myotis* nocek duży, *Nyctalus lasiopterus* borowiec wielki, *Pipistrellus nathusii* karlik większy, *Musccardinus avellanarius* orzesznica. **Ochronie ścisłej, czynnej podlegają następujące gatunki: (płazy 2 gatunki:** *Bombina bombina* kumak nizinny, *Hyla arborea* rzekotka drzewna, **ptaki: 11 gatunków:** *Anas clypeata* płaskonos, *Ciconia ciconia* bocian biały, *Circus aeruginosus* błotniak stawowy, *Falco subbuteo* kobuz, *Falco tinnunculus* pustułka, *Crex crex* derkacz, *Vanellus vanellus* czajka, *Tringa totanus* krwawodziób, *Tyto alba* płomykówka, *Dryocopus martius* dzięcioł czarny, *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy, *Picus viridis* dzięcioł zielony; **ssaki 7 gatunków:** *Barbastella barbastellus* mopek zachodni, *Eptesicus serotinus* mroczek późny, *Myotis bechsteinii* nocek Bechsteina, *Myotis daubentonii* nocek rudy, *Myotis myotis* nocek duży, *Nyctalus lasiopterus* borowiec wielki, *Pipistrellus nathusii* karlik większy. **28 gatunków zwierząt podlega częściowej ochronie gatunkowej (bezkęgowce:** *Iphlicides podalirius* paż żeglarz, *Bombus lucorum* trzmiel gajowy, *Bombus pascuorum* trzmiel rudy, *Bombus subterraneus* trzmiel paskowany, *Bombus sylvarum* trzmiel leśny (rudoszary), *Helix pomatia* ślimak winniczek; **płazy:** *Triturus vulgaris* traszka zwyczajna, *Bufo bufo* ropucha szara, *Rana temporaria* żaba trawna, *Rana esculenta* żaba wodna, *Rana ridibunda* żaba śmieszka; **gady** *Natrix natrix* zaskroniec zwyczajny, *Lacerta agilis* jaszczurka zwinka, *Zootoca vivipara* jaszczurka żyworodna, *Anguis fragilis* padalec zwyczajny; **ptaki:** *Ardea cinerea* czapla siwa, *Columba livia* forma *urbana* gołąb miejski, *Corvus corax* kruk, *Corvus cornix* wrona siwa, *Corvus frugilegus* gawron, *Pica pica* sroka; **ssaki:** *Erinaceus romanicus* jeż wschodni, *Talpa europea* kret, *Sciurus vulgaris* wiewiórka pospolita, *Castor fiber* bóbr europejski, *Glis glis* popielica, *Lutra lutra* wydra, *Mustela nivalis* łasica).
- na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego występuje 13 rzadkich gatunków zwierząt. 4 z nich wymienionych jest w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński Z., 2001; Głowaciński Z., Nowacki J., 2004) i są to **bezkęgowce:** *Lycaena dispar* czerwończyk

nieparek, *Chazara briseis* skalnik bryzeida, *Iphlicides podalirius* paż żeglarz, **ssaki**: *Glis glis* popielica); natomiast wszystkie **13 gatunków zwierząt** znajduje się na **Czerwonej Liście Gatunków Ginących i Zagrożonych w Polsce** (Głowaciński Z., 2002): **bezkęgowce**: *Lycaena dispar* czerwończyk nieparek, *Chazara briseis* skalnik bryzeida, *Iphlicides podalirius* paż żeglarz, *Papilio machaon* paż królowej, *Bombus cryptarum* trzmiel zamaskowany (wąskopaskowy), *Bombus subterraneus* trzmiel paskowany, *Bythinella austriaca* źródłarka karpacka, **ryby**: *Thymallus thymallus* lipień pospolity, **ssaki**: *Barbastella barbastellus* mopek zachodni, *Myotis bechsteinii* nocek Bechsteina, *Glis glis* popielica; **ptaki**: *Crex crex* derkacz, *Streptopelia turtur* turkawka;

- na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego występuje **14 gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty** w rozumieniu Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (bezkęgowce: *Lycaena dispar* czerwończyk nieparek, **płazy**: *Bombina bombina* kumak nizinny, **ptaki**: *Ciconia ciconia* bocian biały, *Circus aeruginosus* błotniak stawowy, *Crex crex* derkacz, *Alcedo atthis* zimorodek, *Dryocopus martius* dzięcioł czarny, *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy, *Lanius collurio* gąsior; **ssaki** *Barbastella barbastellus* mopek zachodni, *Myotis bechsteinii* nocek Bechsteina, *Myotis myotis* nocek duży, *Castor fiber* bóbr europejski, *Lutra lutra* wydra);

m) lasy:

- struktura siedlisk: blisko 99,3% siedlisk wyżynnych, około 0,7% siedlisk niżowych. Największy udział ma siedlisko las wyżynny – Lwyż (około 98,1%). Pozostałe siedliska bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży, ols, ols jesionowy, las łęgowy, bór mieszany wyżynny, las mieszany wyżynny (BMśw, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Ol, OI, OI, Lł, BMwyż, LMwyż) zajmują łącznie niecałe 2% powierzchni leśnej;
  - drzewostany: ponad 81% drzewostanów znajduje się w drugiej, trzeciej, czwartej i piątej klasie wieku (odpowiednio: 15%, 16,4%, 24,9% i 25,2% powierzchni leśnej zalesionej); znaczący udział powierzchniowy (13,5%) mają drzewostany w klasie odnowienia; średni wiek drzewostanów wynosi 71 lata; drzewostany tworzą: sosna (36,5%), dąb (28,7%), jodła (9,4%), buk (9,1%), brzoza (5,2%), modrzew (4,4%), świerk (1,2%) oraz sosna czarna, sosna wejmutka, dąb czerwony, jawor, wiąz, jesion, grab, olcha czarna, akacja, topola, osika, wierzba, kasztanowiec i lipa (razem około 5,5%);
  - wielkość kompleksów leśnych: do 5 ha (68 kompleksów), od 6 do 20 ha (4 kompleksy), w przedziale od 21 do 100 ha (6 kompleksów), od 101 do 500 ha (4 kompleksy), powyżej 500 ha (1 kompleks);
- n) istniejące formy ochrony przyrody: 18 pomników przyrody, w tym: 12 pomników przyrody żywej (9 pojedynczych drzew, 1 krzew, 2 aleje) oraz 6 pomników przyrody nieożywionej (źródła);

2) uwarunkowania kulturowe i krajobrazowe:

- a) rodzaj krajobrazu: dominuje typ krajobrazu naturalno-kulturowy, który zajmuje około 78% powierzchni Parku. W dalszej kolejności występuje krajobraz zbliżony do naturalnego (około 18% powierzchni) i kulturowy (około 4% powierzchni);
- b) jedenaście punktów widokowych, z których obserwować można najbardziej najbardziej charakterystyczne elementy krajobrazu Parku. Zakres widoczności z punktów wynosi od około 90° do 360°;
- c) jedenaście ciągów widokowych o łącznej długości około 12 km, które pozwalają na obserwację m.in. najbardziej wartościowych elementów krajobrazu zbliżonego do naturalnego, naturalno-kulturowego i kulturowego Parku;
- d) zasoby środowiska kulturowego: 347 cennych obiektów kultury materialnej w 16 kategoriach: domy mieszkalne (135), krzyże (68), kapliczki (43), figury (21), budowle sakralne inne niż świątynie (15), budynki przemysłowe (11), zabytkowe parki (10), dwory (9), miejsca pamięci (8), świątynie (8), budynki gospodarcze (6), kaplice (5), budynki użyteczności publicznej (4), zabytkowe cmentarze (2), klasztory (1), pałace (1);
- e) obiekty wpisane do rejestru zabytków: 20 obiektów;

3) uwarunkowania społeczne i gospodarcze:

- a) położenie administracyjne: województwo małopolskie, powiat krakowski (gminy: Iwanowice, Michałowice, Skąta, Zielonki), powiat miechowski (gmina Gołcza), powiat olkuski (gmina Trzyciąż);
- b) położenie według podziałów leśnych: Nadleśnictwo Miechów;

- c) struktura użytkowania: grunty orne (71,5%), lasy (16,8%), zabudowa (4,1%), łąki i pastwiska (3,6%), drogi (1,8%), sady (0,9%), wody (0,5%), grunty zadrzewione (0,4%), nieużytki (0,3%), inne (0,1%);
- d) struktura własnościowa: własność prywatna (78,92%), własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zwane dalej PGL LP (15,79%), własność Skarbu Państwa poza PGL LP (3,11%), własność samorządów (2,16%), własność nieustalona (0,02%);
- e) ludność: szacunkowa liczba ludności zamieszkująca teren Parku wynosi około 10 150 osób;
- f) podmioty w poszczególnych sektorach gospodarki: sektor rolniczy (157), sektor przemysłowy (1153), sektor usługowy (4465); sektor prywatny (5664) i sektor publiczny (111);
- g) rolnictwo: wielkość gospodarstw rolnych: do 1 ha (3265), 1 do 5 ha (4685), 5 do 10 ha (1101), 10 do 15 ha (192), 15 ha i więcej (131);
- h) profil produkcji rolnej: roślinnej – zboża, ziemniaki, uprawy przemysłowe, warzywa gruntowe, buraki cukrowe, rośliny strączkowe jadalne, zwierzęcej – trzoda chlewna, bydło (krowy), drób, konie;
- i) walory turystyczne: Na terenie Parku rozwija się agroturystyka i tzw. „turystyka weekendowa”. Wśród walorów turystycznych Parku są walory krajobrazowe (punkty i ciągi widokowe), kulturowe (m. in. zespoły architektury świeckiej i sakralnej, zespoły architektoniczne, układy urbanistyczne, cykliczne wydarzenia folklorystyczne), przyrodnicze (np. pomniki przyrody). Na terenie Parku istnieje sieć szlaków pieszych i rowerowych oraz trasy (drogi) wspinaczkowe, zlokalizowane na skałkach jurajskich. Udostępnienie DPK dla celów turystycznych wymaga uzupełnienia. Istnieje wprawdzie dobrze rozwinięta sieć znakowanych szlaków turystycznych, jednak nie towarzyszy jej dodatkowa infrastruktura w postaci małej architektury turystycznej oraz rozwinięta baza noclegowa;
- j) sieć drogowa: droga krajowa: Gdańsk – Warszawa – Kielce – Chyżne (nr 7); drogi wojewódzkie: Koniecpol – Lelów – Pradła – Wolbrom – Skała – Kraków (794), Wesoła – Skała – Sułoszowa – Sieniczo (773); drogi powiatowe: Maków – Gołcza – Iwanowice – Zerwana (1172K), Czaple Małe – Szczepanowice przez wieś (1207K), Gołczewy – Sucha – Wysocice (1150K), Skała – Ostrysz – Ulina Wielka – Ulina Mała (1155K), Wysocice – Barbarka (1171K), Grzegorzowice – Podgaje – Januszowice (1173K), od drogi nr 783 – Troks – Braciejówka – Jangrot – Trzyciąż (1090K), od drogi nr 783 Lgota Wielka – Porąbka – Trzyciąż (1151K), Zadroże – Tarnawa – Nowa Wieś (1156K), Poręba Laskowska – Sieciechowice – Przestańko (2137K), Iwanowice – Zagaje (2138K), Sieciechowice – Podgaje (2140K), Poskwitów – Niedźwiedź (2145 K), Żerkowice – Maszków (2147K), Poskwitów – Zalesie – Zerwana (2148K), Maszków – Firlejów (2149K), Iwanowice – Brzozówka (2144K), Zielonki – Wola Zachariaszowska – Wilczkowice (2151K), Michałowice – Masłomiąca – Więclawice – Luborzyca (2152K), Michałowice – Zastów (2157K), Michałowice – Książniczki – Raciborowice (2155K), Węgrzce – Raciborowice – Prusy (2156K). Sieć uzupełniają drogi gminne, publiczne i wewnętrzne oraz inne dojazdowe do pól i lasów.

Zestawienie nr 1. Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie DPK

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
1	120610-015	-	jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	237	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	224	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	230	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	265	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	231	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	241	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	256	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	243	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	269	-	29.05.2012	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	278	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	299	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	242	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	195	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	225	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	250	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	264	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	277	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	270	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	211	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	211	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	264	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	227	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	204	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	241	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	254	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	203	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	226	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	191	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. M Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion pensylwański (Fraxinus pennsylvanica)	drzewo (z alei)	154	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	47	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	221	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	222	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	242	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	248	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	286	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	223	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	154	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	314	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	244	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	206	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
			jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	drzewo (z alei)	272	-	2012-05-29	Uchw. Nr XXII/140/12 RM w Skale z dn. 29.05.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2012 r., poz. 3284)	Minoga	w pasie drogi powiatowej nr 1156K
2	120603-001	9/1	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	drzewo	391	18	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Maszków	park podworski
3	120603-002	9/2	tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera)	drzewo	199	17	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Maszków	park podworski
4	120603-003	-	źródło	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Ma op. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Maszków	w dolinie Dłubni w pobliżu koryta rzeki
5	120603-004	-	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	drzewo	365	17	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Ma op. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Władysław	wśród pól
6	120608-001	17/4	dąb szypułkowy (Quercus robur)	drzewo	404	24	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Młodziejowice	park podworski

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
7	120608-002	17/6	buk pospolity (Fagus sylvatica)	drzewo	354	29	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Michałowice	park podworski, na skarpie o wystawie południowej
8	120608-003	17/7	dereń właściwy (Cornus mas)	krzew	-	9	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Michałowice	park podworski, przed dworem, na lekkim skłonie od strony zachodniej
9	120608-004	17/8	kasztanowiec zwyczajny (Aesculus hippocastanum)	drzewo	318	27	1998-11-16	Rozp. Nr 31 Woj. Krakow. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 238)	Michałowice	park podworski, na stoku o wystawie zachodniej
10	120608-005	-	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	drzewo	300	25	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Młodziejowice	park podworski, na grobli dawnego stawu
11	120610-004	27/4	kasztanowiec zwyczajny (Aesculus hippocastanum)	aleja drzew	-	-	1948-12-03	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13), Rozp. Nr 3/09 Woj. Małop. z dn. 30.01.2009 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Minoga	przy drodze gminnej od drogi Skąpa - Przybysławice do Minogi
12	120610-005	27/5	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	drzewo	460	21	1987-06-09	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Minoga	na wprost pałacu od strony wejścia
13	120610-013	-	źródło	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Zamłynie	ok. 30m od koryta rzeki na płaskiej, podmokłej terasie
14	121206-001	34/5	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	drzewo	330	23	1987-06-09	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Imbramowice	przy kościele
15	121206-002	34/6	źródło "Jordan"	źródło	-	-	1972-05-15	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Ściborzycze	w dolinie Dłubni
16	121206-010	-	źródło "Aleksandry"	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Imbramowice	w kompleksie leśnym porastającym dolinę Dłubni, na północ od Imbramowic Dolnych

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód (cm)	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
17	121206-011	-	źródło "Strusi"	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Imbramowice	w dolinie Dłubni w pobliżu koryta rzeki, ok. 100 m na północ od lokalnej drogi, w pobliżu domu nr 17
18	121206-012	-	źródło "Hydrografów"	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Imbramowice	w dolinie Dłubni w pobliżu koryta rzeki, ok. 100m na północ od lokalnej drog, w pobliżu domu nr 118 i starego młyna

Rozdział 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3. Identyfikacja zagrożeń oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia.

Zobrazowanie zagrożeń przedstawia załącznik nr 2 do uchwały.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia	
ZAGROŻENIA DLA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA ABIOTYCZNEGO:							
1	Presja urbanistyczna.	Ingerencja w naturalną rzeźbę terenu, obudowa cieków wodnych, ingerencja w w stosunki wodne obszaru.	Cały Park, szczególnie w miejscowości Michałowice i na odcinku Michałowice – Raciborowice.	R/P	W	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.	
2	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.	Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków socjalno-bytowych, ciągów komunikacyjnych oraz z terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie tereny zabudowane w dolinie Dłubni, tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg) oraz tereny rolnicze.	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.	
3	Degradacja gleb.	Spływ zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych oraz niewłaściwe nawożenie terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów komunikacyjnych (głównie droga krajowa nr 7 i drogi wojewódzkie nr 773 i 794) oraz na terenach rolniczych.	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.	
4	Degradacja form skałkowych.	Nadmierne zarastanie.	Skałki na obszarze Parku (skałki; w Trzyciążu, Imbramowicach, Glanowie, skałki w wąwozie Ostryszni, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłonięcia skalne w Maszkowie i osłonięcia skalne pod wzgórzem Wały).	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew.	
		Nadmierne zapełnienie odsłonień skalnych.	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłonięcia skalne w Maszkowie				
		Wspinaczka skalna – niszczenie form skałkowych m.in. poprzez wykuwanie chwytów.	Skałki w wąwozie Ostryszni				Edukacja grup wspinaczkowych.
		Zaśmiecanie.	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłonięcia skalne w Maszkowie i osłonięcia skalne pod wzgórzem Wały				Edukacja społeczeństwa.
		Presja urbanistyczna.	Skałki w Glanowie.				
5	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.	Zanieczyszczenia związane z użytkowaniem pieców/kotłów węglowych oraz wzmożonym ruchem samochodowym, sezonowym wypalaniem traw i odpadów zielonych.	Cały Park, szczególnie w większych skupiskach zabudowy (miejscowościach) oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	R	W	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
		Napływ zanieczyszczeń spoza Parku.	Napływ zanieczyszczeń z rejonu aglomeracji śląskiej i krakowskiej.	R	Z	Współpraca lokalna i międzyregionalna w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.
6	Zaśmiecanie.	Zaśmiecanie związane z ruchem turystycznym.	Liniowe – wzdłuż dróg; Punktowe – przy obiektach turystycznych, parkingach, miejscach odpoczynku.	R	W	Edukacja społeczeństwa, sprząatanie miejsc turystycznych.
7	Degradacja mis źródłiskowych.	Ingerencja w wygląd misy źródłiskowej (przekształcenie).	Źródło Strusi w Imbramowicach.	R	W	Edukacja społeczeństwa, egzekwowanie przestrzegania przepisów prawnych.
		Zaśmiecenie (spowodowane również powodziami).	– źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), – źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), – źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach).	R/P	W	Edukacja społeczeństwa, sprząatanie śmieci z terenu obiektów.
		Nadmierne zarastanie.	Wszystkie źródła na terenie Parku.	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew, usuwanie mało cennej roślinności z mis źródłiskowych.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW ŚRODOWISKA BIOTYCZNEGO:						
1	Sukcesja wtórna.	Zarzucenie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej powoduje zmniejszenie arealu i ubożenie składu florystycznego zbiorowisk nieleśnych. Dotyczy to przede wszystkim muraw kserotermicznych, a także łąk świeżych i wilgotnych. Sukcesja wtórna prowadzi również do zmniejszenia powierzchni obszarów bytowania i miejsc żerowiskowych gatunków zwierząt związanych z terenami otwartymi.	W rozproszeniu na terenie całego Parku.	R	W	Utrzymanie ekstensywnego użytkowania muraw kserotermicznych, łąk i pastwisk. W wybranych miejscach usuwanie krzewów i nalotu drzew. Akcja informacyjna promująca program rolnośrodowiskowy. Edukacja społeczeństwa.
2	Presja budowlana.	Na terenie Parku istnieje silna presja budowlana na tereny nieleśne, nieużytkowane rolniczo. W wyniku zabudowy mogą ulec unicestwieniu przede wszystkim murawy kserotermiczne.	W rozproszeniu na terenie całego Parku.	R	W	Odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych.
		Zabudowa i grodzenie działek w obrębie korytarzy ekologicznych, może doprowadzić do zmniejszenia ich funkcjonalności.	Miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych z planowaną zabudową (w szczególności Wysocice, Iwanowice, Młodziejowice)			

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
3	Ekspansja gatunków obcych (inwazyjnych).	Powoduje ustępowanie gatunków rodzimych, zmiany w składzie florystycznym oraz faunistycznym, w fizjonomii zbiorowisk oraz zaburzenie równowagi ekosystemów.	Teren całego Parku	R	W/Z	Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych i inwazyjnych, i likwidacja tych gatunków. Edukacja społeczeństwa na temat szkodliwości hodowli roślin inwazyjnych w celach dekoracyjnych.
4	Eliminacja martwego drewna.	Nadmierna eliminacja martwego drewna prowadzi do obniżenia bioróżnorodności.	Lasy na terenie Parku.	P/R	W	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku. Wskazane rębnie złożone.
5	Chemizacja rolnictwa.	W Parku dużą powierzchnię zajmują uprawy, na terenie których stosowane są chemiczne środki ochrony roślin, przez takie działanie coraz rzadsze stają się zagrożone gatunki chwastów.	Pola uprawne na terenie Parku.	R	W	Pozostawianie niewielkich pasów na obrzeżach pól uprawnych, na których nie będą stosowane chemiczne środki ochrony roślin. Edukacja społeczeństwa.
6	Wypalanie traw i zarośli.	Wypalanie traw i zarośli stanowi śmiertelną pułapkę dla drobnych zwierząt. Powoduje niszczenie miejsc lęgowych ptaków oraz miejsc bytowania innych zwierząt.	Łąki, pola i zarośla na obszarze Parku (obszar O2).	R	W	Działania prewencyjne polegające na systematycznych kontrolach zwłaszcza na przełomie zimy i wiosny, czyli w okresie gdy wzrasta liczba pożarów; sezonowa współpraca z policją i strażą pożarną. Edukacja społeczeństwa.
7	Wzrastający ruch samochodowy.	Wzrost śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji (w tym płazów) na trasach migracji sezonowych. Zmniejszenie funkcjonalności korytarzy ekologicznych.	Ciągi komunikacyjne przebiegające przez teren Parku, w szczególności drogi główne, drogi przecinające miejsca sezonowych migracji płazów (m.in.. odcinek drogi powiatowej nr 1171K w Wysocicach, odcinek drogi wojewódzkiej nr 773 w Biskupicach).	R	W	Uwzględnienie w planach budowy dróg przepustów dla płazów i dla innych drobnych zwierząt, wprowadzanie ograniczeń prędkości lub innego oznakowania pionowego. Prowadzenie działań z zakresu czynnej ochrony płazów.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
8	Elementy utrudniające przemieszczanie się zwierząt.	Urządzenia wodne takie jak stopnie wodne piętrzące wodę, stwarzają zagrożenie dla populacji ryb oraz innych organizmów wodnych. Przyczyniają się do degradacji i zaniku siedliska, a także utrudniają lub uniemożliwiają przemieszczanie się ryb w celu odbycia tarła.	Stopnie wodne na Dłubni (m.in. na wysokości Imbramowic, Wysocic, Książniczek).	R/P	W	Utrzymanie cieków w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a) i c). Minimalizacja negatywnych skutków tworzenia sztucznych barier – w miarę możliwości przywracanie ciągłości cieków wodnych.
9	Kłusownictwo.	Nielegalne zabijanie zwierząt łownych, eliminacja gatunków objętych ochroną.	Teren całego Parku.	R	W	Działania prewencyjne polegające na systematycznych kontrolach miejsc, gdzie stwierdzono przypadki kłusownictwa. Edukacja społeczeństwa.
10	Ruch pojazdów crossowych.	Płoszenie i niepokojenie zwierząt.	Lasy na terenie Parku.	R/P	W	Działania prewencyjne polegające na prowadzeniu wzmożonych patroli straży leśnej, skuteczniejsze egzekwowanie kar za nieprzestrzeganie zakazów wjazdu pojazdów nieuprawnionych na tereny leśne, współpraca z policją. Edukacja społeczeństwa.
11	Dzikie wysypiska odpadów.	Zaśmiecanie oczek wodnych – niszczenie miejsc rozrodu płazów. Odpady mogą powodować u zwierząt skaleczenia i problemy pokarmowe.	Punktowo na terenie Parku oraz wzdłuż doliny Dłubni.	R	W	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci, działania prewencyjne, edukacja społeczeństwa.
12	Realizacja projektu drogi ekspresowej S7 wg planu woj. małopolskiego	Projektowana droga przecina Las Młodziejowski i rzekę Dłubnię oraz tereny otwarte upraw rolnych. Realizacja drogi może doprowadzić do zwiększenia antropopresji i zmniejszenia bioróżnorodności, a także może stanowić dodatkową barierę migracyjną dla zwierząt.	Tereny zalesień (Las Młodziejowski), dolina Dłubni, otwarte tereny upraw rolnych.	P	W	Wybór wschodniego wariantu planowanej drogi ekspresowej S7, przebiegającego z ominięciem terenu Parku.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH:						
1	Zaśmiecanie.	Incydentalne lub stałe porzucanie na terenach leśnych, otwartych i zabudowanych odpadów i zużytych urządzeń z gospodarstw domowych. Porzucanie odpadów przez turystów, szczególnie w pobliżu miejsc stanowiących atrakcje turystyczne, przy śródleśnych miejscach postoju samochodów (oznaczonych i nieoznaczonych).	Teren całego Parku.	R	W	Edukacja społeczeństwa, uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gmin, sprzątanie terenów leśnych w ramach zorganizowanych akcji społecznych.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
2	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez nowo powstającą zabudowę.	Duża dowolność w zakresie formy, materiału i kolorystyki wznoszonych budynków powoduje, że w skrajnych przypadkach stają się one silnie eksponowanymi elementami dysharmonijnymi.	Tereny zabudowy zwartej i rozproszonej.	R	W	Promowanie rozwiązań architektonicznych przyjaznych dla krajobrazu i nawiązujących do miejscowej tradycji budowlanej.
3	Obniżenie walorów wizualnych miejscowości i przysiółków.	Występowanie w zabudowie współczesnych obiektów nie nawiązujących do cech stylowych regionu oraz jednoczesny zanik zabytków dawnego budownictwa ludowego prowadzi do homogenizacji krajobrazu osadniczego i utraty jego cech indywidualnych, wywodzących się z miejscowej tradycji. W niektórych miejscowościach występuje problem reklam zewnętrznych niedostosowanych pod względem wizualnym do otoczenia (rozmiary, kolorystyka).	Tereny zabudowy zwartej i rozproszonej.	R	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej w zakresie form i wzorców architektonicznych, ochrona istniejących zabytków budownictwa ludowego, określenie zasad dotyczących sposobu umieszczania oraz formy i kolorystyki reklam zewnętrznych.
4	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez realizację projektu drogi ekspresowej S7 wg planu woj. małopolskiego.	Projektowana droga przecina Las Młodziejowski i rzekę Dłubnię oraz tereny otwarte upraw rolnych. Rozwiązanie to obniży atrakcyjność krajobrazową tych terenów.	Tereny zalesień (Las Młodziejowski), dolina Dłubni, otwarte tereny upraw rolnych.	P	W	Wybór wschodniego wariantu planowanej drogi ekspresowej S7, przebiegającego z ominięciem terenu Parku.
5	Zniekształcenie układu komunikacyjnego.	Rozwój zabudowy poza istniejącymi jednostkami osadniczymi pociąga za sobą budowę sieci lokalnych dróg asfaltowych (sięgaczy), które obniżają wartość krajobrazu i zacierają historycznie ukształtowaną sieć dróg.	Tereny otwarte poza obszarami zabudowy.	P	W	Kształtowanie racjonalnej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego.
6	Zmniejszenie powierzchni zajmowanej przez krajobraz naturalno – kulturowy.	Zmiana przeznaczenia terenów rolnych na rzecz zabudowy mieszkaniowej (głównie w Książniczkach, Michałowicach, Młodziejowicach) i zalesień może prowadzić do ograniczenia istniejących ekspozycji widokowych.	Tereny otwarte upraw rolnych.	P	W	Ochrona terenów otwartych krajobrazu naturalno-kulturowego, w tym Doliny Dłubni, przed zmianą dotychczasowego sposobu użytkowania.
7	Zmiana dotychczasowych funkcji terenów rolnych.	Stopniowe ograniczenie funkcji związanych z gospodarką rolną na rzecz funkcji nieprodukcyjnych, przede wszystkim mieszkalnych.	Tereny otwarte upraw rolnych.	P	W	Wdrożenie instytucjonalnego systemu wspierania produkcji rolniczej.
8	Wprowadzanie do krajobrazu elementów dysharmonijnych.	Budowa nowej naziemnej linii przesyłowej 110 kV, przecinającej Dłubnię oraz tereny otwarte w północnej części Parku.	Tereny otwarte upraw rolnych.	P	W	Oslabienie ekspozycji wprowadzanych dysharmonijnych elementów krajobrazu. Rozważyć należy możliwość budowy podziemnych sieci przesyłowych

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
9	Obiekty dysharmonizujące krajobraz.	Występowanie wzdłuż drogi krajowej nr 7 tablic reklamowych, niedostosowanych pod względem wizualnym do otoczenia (wyróżniających się kolorystyką, rozmiarem).	Ciąg widokowy fragment drogi krajowej nr 7 w Michałowicach.	R	W	Oslabienie ekspozycji dysharmonijnych elementów krajobrazu.
10	Zabudowa terenów przedpola widokowego.	Realizacja projektu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej lub usługowej na części terenu przedpola może spowodować częściowe przysłonięcie panoramy i utratę walorów widokowych punktu/ciągu widokowego.	Punkty widokowe: Góra Koźlica, Maszków 2, Jangrot, Minoga, Gołyszyn Ciągi widokowe: Fragment drogi lokalnej w Maszkowie, droga Poręba Laskowska – Lesieniec 2, droga z Grzegorzowic Wielkich do Wysocic, droga w Żarnowicy prowadząca z Wysocic do Gołczy, fragment drogi lokalnej w Imbramowicach, fragment drogi Imbramowice – Zagórowa, fragment drogi Głanów – Sucha.	P	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej w zakresie form i wzorców architektonicznych.
11	Zalesienie terenów otwartych tworzących istotny element panoramy.	Zalesienie przedpola widokowego spowoduje całkowite przysłonięcie panoramy i utratę walorów punktu widokowego.	Punkt widokowy na Łysej Górze.	P	W	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych tworzących przedpole punktu widokowego.
		Częściowe zalesienie przedpola widokowego oraz pierwszego i drugiego planu może przyczynić się do redukcji zakresu panoramy oraz ilości planów widokowych, a tym samym obniżyć wartość panoramy.	Ciągi widokowe: Droga Poręba Laskowska - Lesieniec 1, droga w Żarnowicy prowadząca z Wysocic do Gołczy, fragment drogi Imbramowice – Zagórowa.	P	W	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego zwanych dalej MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych.
12	Obiekty dysharmonizujące krajobraz.	Realizacja projektu wprowadzenia na przedpolu widokowym i pierwszym planie elementów dysharmonijnych tj. przesyłowych linii energetycznych obniży wartość panoramy.	Ciąg widokowy droga Poręba Laskowska - Lesieniec 2.	P	W	Oslabienie ekspozycji wprowadzanych dysharmonijnych elementów krajobrazu. Rozważyć należy możliwość budowy podziemnych sieci przesyłowych.
13	Zarastanie naturalne oraz zalesianie terenów u podnóża oraz w pobliżu wychodni skalnych i skałek tworzących atrakcyjny i naturalny element krajobrazu jurajskiego.	Samoistne zarastanie krzewami i siewkami drzew a także nasadzenia gatunków drzew (np. jodła, świerk) mogą spowodować ograniczenie, a następnie wyeliminowanie z panoramy naturalnych i rzadkich elementów krajobrazu jurajskiego. Obniżenie walorów widokowych.	Skałki w Wąwozie Ostryszni, skałki w pobliżu charakterystycznej „skały z krzyżem” w Imbramowicach.	R/P	W	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Czynna ochrona poprzez działania eliminujące zarastanie w tym wykorzystanie skałek na cele wspinaczkowe, z uwzględnieniem chronionych gatunków i siedlisk, pod nadzorem Urzędu Gminy i Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska zwaną dalej RDOŚ.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KULTUROWYCH:						
1	Przerwanie ciągłości lokalnej tradycji budowlanej.	Odejście od form i rozwiązań architektonicznych, materiałów, kolorystyki oraz wykończeń budynków mieszkalnych charakterystycznych dla regionu na rzecz budownictwa bezstylowego oraz eklektycznych projektów katalogowych.	Teren całego Parku.	R	W/Z	Promowanie rozwiązań architektonicznych nawiązujących do wzorców lokalnej tradycji budowlanej.
2	Zniekształcenie tradycyjnego krajobrazu architektonicznego wsi.	Utrata lub przekształcenie pierwotnych cech stylistycznych obiektów budownictwa ludowego w wyniku adaptacji, przebudowy czy rozbudowy; rozbórka starych domów zastępowanych przez nowe budynki.	Teren całego Parku.	R	W	Ochrona tradycyjnego budownictwa ludowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
3	Rozpad zabytków tradycyjnego budownictwa ludowego.	Rozpad wynikający z braku użytkowania, opuszczenia, bezpotomnej śmierci właścicieli itp.	Glanów, dom nr 71 b, brak daty; Jangrot, dom nr 31, 4 ćw. XIX w. Książniczki, dom nr 39, 1890 r., Minoga, dom nr 113, ok. 1890 r.	R	W	Zabezpieczenie obiektów i ich adaptacja na cele publiczne związane z kulturą, edukacją i turystyką.
4	Rozpad zabytków architektury.	Rozpad wynikający z braku użytkowania i odpowiednich prac konserwatorskich.	Sieciechowice, dawny pałac.	P	W	Renowacja i zagospodarowanie obiektu.
5	Brak pełnego rozpoznania aktualnego stanu zasobów kultury materialnej.	Brak wystarczającej wiedzy na temat aktualnego stanu zasobów kultury oraz dynamiki zmian tego zasobu, wynikający z korzystania z nieaktualnych i niepełnych materiałów inwentaryzacyjnych.	Teren całego Parku.	R	W	Prowadzenie aktualizowanej na bieżąco dokumentacji dóbr kultury materialnej.
6	Zanikanie niematerialnej tradycji regionu.	Zanik folkloru (muzyka, strój), zwyczajów i obyczajów, dawnego rzemiosła i sposobów gospodarowania pod wpływem współczesnych przemian cywilizacyjnych i presji kultury masowej.	Teren całego Parku.	R	W/Z	Wsparcie instytucjonalne dla inicjatyw i projektów mających na celu wskrzeszenie, rozwijanie i szerszą prezentację lokalnej tradycji i kultury.

*Status zagrożenia: P – zagrożenie potencjalne, R – zagrożenie istniejące;

**Rodzaj zagrożenia: W – zagrożenie wewnętrzne, Z – zagrożenie zewnętrzne.

Rozdział 4

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.1. Na terenie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych:

- 1) Obszar nr 1 (O1) – obszar krajobrazu zbliżonego do naturalnego;
- 2) Obszar nr 2 (O2) – obszar krajobrazu naturalno-kulturowego;
- 3) Obszar nr 3 (O3) – obszar krajobrazu kulturowego.

Obszary realizacji działań ochronnych wskazano w załączniku nr 8 do uchwały.

Rozdział 5

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 5. Zaleca się objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej następujących obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych:

Lp.	Nazwa obiektu	Forma ochrony	Charakterystyka obiektu
1	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich.	stanowisko dokumentacyjne.	Obiekty bardzo ciekawe pod względem geologicznym. Jest to stare wyrobisko z odstonieściami uławiconych wapieni górnourajskich z licznymi konkracjami krzemionkowymi. W górnej części ścian ledwo widoczne powierzchnie abrazyjne i osady górnokredowe (wapienie piaszczyste i margliste). Ciekawa morfologicznie jaskinia oraz most skalny. Na niektórych ścianach polewy wapieniste tworzące ciekawe kształty.
2	Źródło w Iwanowicach.	pomnik przyrody nieożywionej.	Źródło o dużej wydajności, wynoszącej około 80 l/s. Zachowało ono charakter bardzo zbliżony do pierwotnego. Posiada wysokie walory hydrogeologiczne i krajobrazowe.
3	Źródło w Jangrocie.	pomnik przyrody nieożywionej.	Źródło stanowiące faktyczny początek rzeki Dłubni. Zachowało ono pierwotny charakter, położone w niewielkim zagajniku. Posiada wysokie walory hydrogeologiczne i krajobrazowe.
4	Wąwóz Ostryszni.	pomnik przyrody nieożywionej (obszarowy).	Duży obiekt na który składa się 11 pojedynczych lub zgrupowanych form skałkowych, w postaci ścian skalnych, baszt, ambon i iglicy. Ich wysokość dochodzi do 20 m. Zabudowane z skalistych wapieni górnourajskich. Znajduje się tu kilka niewielkich schronisk skalnych. Obiekt o wysokich walorach geologicznych i krajobrazowych.

§ 6. Określa się następujące działania z zakresu ochrony elementów środowiska abiotycznego.

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Ochrona przed ingerencją w wygląd mis źródłiskowych.	O2	Źródło Strusi w Imbramowicach.	Realizacja zasad ochrony pomnika przyrody, edukacja.	Samorząd lokalny, ZPKWM*.
			Źródło Aleksandry w Imbramowicach	Realizacja zasad ochrony pomnika przyrody, zmiana przebiegu granicy projektowanego zbiornika przeciwpowodziowego, który aktualnie obejmuje źródło.	ZPKWM*, Samorządy lokalne, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zwany dalej MZMiUW.
2	Ochrona przed zaśmiecaniem mis źródłiskowych.	O2 O3	– źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), – źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), – źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach) .	Kontrola stanu zachowania, montaż tablic informacyjnych, okresowe oczyszczanie mis źródłiskowych ze śmieci. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	ZPKWM*, Samorządy lokalne, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zwany dalej MZMiUW.
3	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem.	O2 O3	Wszystkie źródła na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka traw i krzewów, wybieranie roślinności z mis źródłiskowych.	ZPKWM*, Samorządy lokalne.
4	Ochrona przed splywem zanieczyszczeń do mis źródłiskowych.	O2 O3	Rejon źródła w Jangrocie oraz źródła Hydrografów.	Edukacja rolników, kontrola sposobu nawożenia terenów rolniczych. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	ZPKWM*, MZMiUW, Właściciele terenów, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zwana dalej ARiMR.
5	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.	O3	Zurbanizowane tereny Parku.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa szamb i kontrola ich szczelności, kontrola wywozu asenizacyjnego.	Samorządy lokalne.
6	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem cennych form skałkowych.	O1 O2	Skałki na obszarze Parku (skałki: w Trzyciążu, Imbramowicach, Głanowie, skałki w wąwozie Ostryszni, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłonięcia skalne w Maszkowie i osłonięcia skalne pod wzgórzem Wały).	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów.	Samorząd lokalny, ZPKWM*, Nadleśnictwo Miechów, organizacje wspinaczkowe – współpraca.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
7	Ochrona przed nadmierną wspinaczką skalną.	O1 O2	Skałki w wąwozie Ostryzni.	Kontrola stopnia zachowania, kontrola tworzenia nowych tras wspinaczkowych, edukacja grup wspinaczkowych, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	ZPKWM*, Samorządy lokalne, organizacje wspinaczkowe, Nadleśnictwo Miechów.
8	Ochrona przed nadmiernym zapełnieniem cennych odsłoneń skalnych.	O2	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablím Dole, odsłoneńca skalne w Maszkowie.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów, odsłanianie obiektów, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	ZPKWM*, samorządy lokalne, Państwowy Instytut Geologiczny.
9	Ochrona form skałkowych przed zaśmiecaniem i presją urbanistyczną.	O1 O2	Skałki w Głanowie, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablím Dole, odsłoneńca skalne w Maszkowie i osłoneńca skalne pod wzgórzem Wały.	Edukacja społeczeństwa.	ZPKWM*, samorządy lokalne.
10	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód i gleb przez substancje pochodzące z ciągów komunikacyjnych.	O2 O3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (drogi) na terenie Parku.	Sprzątanie śmieci z terenów wzdłuż dróg i miejsc parkingowych, odpowiednie odwodnienie głównych dróg.	Zarządcy dróg.
11	Przeciwdziałanie sptywowi i infiltracji substancji szkodliwych (niewłaściwe nawozy) z terenów rolniczych.	O2	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Stosowanie zasad wynikających z dobrej praktyki rolniczej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego i promocja pakietów rolnośrodowiskowych; na stokach orka poprzeczna do spadków.	Właściciele terenów, ARiMR.
12	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom komunikacyjnym.	O2 O3	Ciągi komunikacyjne i okoliczne tereny.	Edukacja społeczeństwa.	Zarządcy dróg.
13	Przeciwdziałanie niskiej emisji.	O3	Tereny zurbanizowane.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	Samorządy lokalne.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 7. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony szaty roślinnej:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie cennych, nieleśnych zbiorowisk roślinnych (murawy kserotermiczne <i>Inuletum ensifoliae</i> , <i>Brachypodietum pinnati</i> , łąki rajgrasowe <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , łąki wilgotne ze związku <i>Calthion</i>) i cennych gatunków roślin (zawilec wielokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i> , aster gawędka <i>Aster amellus</i> , ostrożeń pannoński <i>Cirsium pannonicum</i> , goryczka krzyżowa <i>Gentiana cruciata</i> , goryczuszka orzęsiona <i>Gentianella ciliata</i> , len złocisty <i>Linum flavum</i> , storczyk kukawka <i>Orchis militaris</i> , dziewanna Chaixa austriacka <i>Verbascum chaixii</i> subsp. <i>austriacum</i> Przeciwdziałanie postępującej sukcesji wtórnej.	O2	Rozrzucone na terenie całego Parku.	Zachowanie ekstensywnej gospodarki polegającej na koszeniu i wypasie zwierząt gospodarskich na cennych nieleśnych zbiorowiskach roślinnych.	ZPKWM*, ARiMR, Ośrodek Doradztwa Rolniczego zwany dalej ODR, właściciele gruntów.
		O2, O3	Miejscowości zlokalizowane na terenie DPK.	Szeroko pojęta akcja informująca o możliwości skorzystania przez rolników z pakietów rolnośrodowiskowych (zawierająca informację o korzyściach dla rolnika) (spotkania informacyjne w gminach, festyny, broszurki, plakaty).	ZPKWM*, ARiMR, ODR samorządy lokalne.
3	Zachowanie rodzimych gatunków flory. Przeciwdziałanie ekspansji obcych gatunków inwazyjnych.	O2	okolice Glanowa.	Mechaniczne niszczenie osobników gatunków inwazyjnych ze szczególnym uwzględnieniem barszczu Mantegazziego <i>Heracleum mantegazzianum</i> . Należy pamiętać o usuwaniu oprócz części nadziemnych także części podziemnych.	ZPKWM*, władze lokalne, prywatni właściciele gruntów.
4	Zachowanie stanowisk cennych gatunków grzybów związanych z martwym drewnem: płomienniczek owocolubny <i>Flammulaster carpophilus</i> , łysiczka niebieskawa <i>Psilocybe caerulea</i> , świecznica rozgałęziona <i>Clavicornia pyxidata</i> , gnojanka usiatkowana <i>Bolbitius reticulatus</i> , powłocznicza sosnowa <i>Peniophora pini</i> .	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej.	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku. Wskazane rębnie złożone.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele gruntów leśnych, RDOŚ w kontekście opiniowania planów i uproszczonych planów urządzenia lasu.
5	Zachowanie zagrożonych chwastów pól uprawnych takich jak: mitek letni <i>Adonis aestivalis</i> , kurzyśląd błękitny <i>Anagalis foemina</i> , stokłosa polna <i>Bromus arvensis</i> , stokłosa żytnia <i>Bromus secalis</i> , oraz gatunków, które jeszcze nie znalazły się na liście gatunków zagrożonych, ale są coraz rzadsze, np.: ostróżeczka polna <i>Consolida regalis</i> , kąkol polny <i>Agrostemma githago</i> .	O2	Tereny pól uprawnych.	Pozostawianie niewielkich pasów na obrzeżach pól uprawnych, na których nie będą stosowane chemiczne środki ochrony roślin. Edukacja rolników.	ZPKWM*, ARiMR, ODR samorządy lokalne.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 8. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony fauny:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie obszarów nieleśnych jako miejsc lęgowych i żerowiskowych ptaków, miejsc schronień i rozrodu ssaków oraz miejsc bytowania pozostałych grup zwierząt – przeciwdziałanie postępującej sukcesji wtórnej.	O2	Obszary rozrzucone na terenie całego Parku.	Przywrócenie lub utrzymanie ekstensywnej gospodarki (kośnej lub pastwiskowej) na łąkach. Zachowanie miedz, okrajków i śródpolnych zadrzewień. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią na etapie planowania i wyznaczania nowych terenów budowlanych, nierozspraszanie zabudowy.	ZPKWM*, ARiMR, ODR, właściciele gruntów, RDOŚ w kontekście uzgadniania dokumentów planistycznych gmin.
2	Zachowanie cieków i zbiorników wodnych w stanie naturalnym jako miejsc bytowania, rozrodu i żerowania rodzimych gatunków zwierząt.	O1, O2, O3	Cieki i zbiorniki wodne na terenie Parku.	Utrzymanie cieków i zbiorników wodnych w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a) i c).	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej zwany dalej RZGW, ZMiUW, samorządy lokalne.
3	Utrzymanie dostępności miejsc lęgowych i żerowiskowych ptaków, miejsc schronień i rozrodu ssaków, oraz miejsc bytowania pozostałych grup zwierząt.	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej.	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku. Wskazane rębnie złożone.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele gruntów, RDOŚ w kontekście opiniowania planów i uproszczonych planów urzędzenia lasu.
4	Ochrona gatunków rodzimej fauny przed nielegalną, szkodliwą działalnością człowieka.	O1, O2	Cały obszar Parku.	Przeciwdziałanie kłusownictwu – systematyczne kontrole miejsc, gdzie stwierdzono przypadki kłusownictwa.	Straż leśna, policja.
		O2	Tereny nieleśne Parku.	Przeciwdziałanie wypalaniu traw i zarośli – działania polegające na systematycznych kontrolach zwłaszcza na przełomie zimy i wiosny, czyli w okresie gdy wzrasta liczba pożarów; sezonowa współpraca z policją i strażą pożarną.	Samorządy lokalne, straż pożarna, policja.
		O1	Tereny leśne Parku.	Działania prewencyjne polegające na prowadzeniu wzmożonych patroli straży leśnej, skuteczniejsze egzekwowanie kar za nieprzestrzeganie zakazów wjazdu pojazdów nieuprawnionych na tereny leśne, współpraca z policją.	Nadleśnictwo Miechów, policja.
		O2, O3	Miejscowości zlokalizowane na terenie Parku.	Edukacja – podnoszenie świadomości społecznej o szkodliwości wypalania traw i zarośli, zaśmiecania, kłusownictwa, poruszania się pojazdami poza drogami do tego przeznaczonymi – organizacja lub włączanie się w akcje społeczne.	ZPKWM*, Nadleśnictwo Miechów, samorządy lokalne.
		O1 O2, O3	Np. dolina Dłubni (m.in. okolice Książniczek, Wilczkowic, Wysocic).	Zorganizowanie akcji sprzątnięcia dzikich wysypisk.	ZPKWM*, samorządy lokalne, Nadleśnictwo Miechów.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
5	Utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych, oraz ochrona płazów na trasach migracji sezonowych.	O2, O3	Cały obszar Parku.	Wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach i studiach zagospodarowania przestrzennego gmin; rezygnacja z wyznaczania nowych terenów pod zabudowę w obrębie korytarzy ekologicznych, ograniczenie ciągłej zabudowy wzdłuż dróg i cieków wodnych. Pozostawianie pasów zadrzewień wzdłuż dróg, cieków wodnych oraz użytków rolnych.	Samorządy lokalne, RDOŚ w kontekście uzgadniania dokumentów planistycznych gmin.
		O2, O3	Cieki i zbiorniki wodne na terenie całego Parku.	Utrzymanie cieków w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a) i c). Minimalizacja negatywnych skutków tworzenia na ciekach wodnych barier poprzecznych w postaci progów, stopni wodnych itp.; o ile to możliwe przywrócenie ciągłości cieków wodnych, na przykład poprzez budowę przepławek dla ryb.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej zwany dalej RZGW, ZMiUW, samorządy lokalne.
		O3	Miejsca przecięcia dróg z trasami migracji płazów (np. Wysocice, Biskupice).	W miejscach sezonowych migracji płazów (w przypadku modernizacji dróg lub budowy nowych), na odcinkach dróg, gdzie zaobserwowano masowe wędrowki oraz wysoką śmiertelność płazów spowodowaną ruchem kołowym wskazane jest projektowanie i wykonanie bezkolizyjnych systemów przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt oraz wprowadzanie ograniczeń prędkości lub innego oznakowania pionowego. Jeśli droga nie posiada przejścia – realizacja czynnej ochrony poprzez stosowanie tymczasowych ogrodzeń ochronnych, wraz z przenoszeniem odłowionych osobników.	ZPKWM*, zarządcy dróg, szkoły.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 9. Określa się następujące działania z zakresu ochrony krajobrazu:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie istniejącej powierzchni obszarów leśnych.	O1	Tereny leśne.	Udostępnienie obszarów leśnych dla celów turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych w formach nie pociągających za sobą trwałej zmiany w sposobie użytkowania gruntów leśnych oraz ochrona terenów leśnych przed zmianą użytkowania w dokumentach planistycznych.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele, samorządy lokalne.
		O1, O2	Strefa buforowa pomiędzy krajobrazem zbliżonym do naturalnego i naturalno-kulturowym.	Zachowanie naturalnie urozmaiconego przebiegu linii brzegowej lasu.	
2	Kształtowanie krajobrazu leśnego w ramach wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.	O1	Tereny leśne.	Działania zgodne z zasadami zawartymi w planach urządzenia lasu odpowiednich Nadleśnictw oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele, samorządy lokalne.
		O1, O2	„Pulsujące” źródła – pomniki przyrody nieożywionej.	Ekspozycja obiektów przyrody nieożywionej poprzez polepszenie jakości ich udostępnienia turystycznego (odpowiednie oznakowanie, powiązane z oznakowaniem szlaków turystycznych).	ZPKWM*, w porozumieniu z RDOŚ i samorządami lokalnymi.
		O1, O2, O3	Cały obszar Parku.	Edukacja z zakresu właściwego gospodarowania odpadami prowadzona w ramach zajęć szkolnych (kameralnych i terenowych) oraz przy okazji ważniejszych wydarzeń z życia kulturalnego i społecznego gmin.	Nadleśnictwo Miechów, samorządy lokalne, ZPKWM*.
3	Zachowanie walorów widokowych doliny Dłubni i otaczających ją odkrytych wzniesień.	O1, O2	Dolina Dłubni.	Utrzymanie ekspozycji Dłubni jako cennego obiektu w krajobrazie poprzez utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania otwartych terenów dna doliny. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych oraz niezbędnych inwestycji związanych z ochroną przeciwpowodziową.	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji.
4	Zachowanie istniejącej struktury użytkowania gruntów.	O2	Obszary gruntów rolnych.	Ograniczenie zmian w przeznaczaniu na cele budowlane gruntów rolnych leżących poza bezpośrednim sąsiedztwem istniejących skupisk zabudowy.	Samorządy lokalne.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
5	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu osadniczego.	O2	Tereny zabudowane i predysponowane do zabudowy.	Zapewnienie odpowiednich proporcji elementów pochodzenia naturalnego i antropogenicznego.	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy, ZPKWM*.
				Opracowanie i promowanie katalogów zawierających rozwiązania architektoniczne nawiązujące do miejscowej tradycji budowlanej i ujednoczenie tych rozwiązań na terenie Parku.	
				Promowanie przyjaznych dla krajobrazu form, materiałów i kolorystyki stosowanej przy rozbudowach i przebudowach budynków mieszkalnych i gospodarczych.	
				Wprowadzanie zieleni towarzyszącej zabudowie, tworzonej w oparciu o rodzime gatunki drzew i krzewów, w formie zapewniającej harmonijne powiązanie z krajobrazem.	
				Tworzenie stref buforowych, złożonych z terenów otwartych na granicy obszarów przeznaczonych do zabudowy z obszarami kompleksów leśnych.	
6	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu rolniczego na terenach otwartych.	O2	Tereny otwarte, w tym tereny upraw rolnych.	Promowanie i wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój gospodarki rolnej.	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy.
				Promowanie zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do sposobu gospodarowania i wyglądu gospodarstw.	
				Ograniczenie wprowadzania do krajobrazu otwartego obcych elementów naruszających jego harmonijny charakter.	
7	Zminimalizowanie negatywnych skutków rozwoju infrastruktury przesyłowej i komunikacyjnej.	O2	Tereny otwarte.	Dla obiektów infrastruktury komunalnej i przesyłowej powstających na terenie Parku poszukiwanie lokalizacji umożliwiającej wkomponowanie obiektów w krajobraz. Wykorzystanie rzeźby terenu, efektu tła oraz zieleni maskującej.	Samorządy lokalne, inwestorzy.
				Wprowadzenie zieleni maskującej wokół obiektów infrastruktury usługowej i komunikacyjnej.	
		O2	W pierwszej kolejności na przedpolach punktów i ciągów widokowych.	W miejscach cennych widokowo stopniowe zastępowanie napowietrznych linii energetycznych niskiego napięcia kablowymi liniami podziemnymi.	
O2	Tereny otwarte, tereny zabudowy krajobrazu naturalno-kulturowego.	Projektowanie nowych dróg dojazdowych w sposób umożliwiający wkomponowanie ich w krajobraz (szerokość, profil, nawierzchnia, dostosowanie do rzeźby terenu).			

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
8	Utrzymanie właściwej ekspozycji krajobrazowej obiektów dziedzictwa kulturowego.	O2	Najbliższe otoczenie obiektów kulturowych.	Wzmacnianie ekspozycji cennych obiektów kulturowych poprzez ich odsłanianie i porządkowanie otoczenia. Kształtowanie ram widokowych, w celu wydobywania i podkreślenia walorów krajobrazowych obiektów dziedzictwa kulturowego.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
9	Zachowanie walorów punktów i ciągów widokowych.	O2	Punkty i ciągi widokowe oraz elementy tworzące panoramy.	Utrzymanie zakresu widoczności poszczególnych panoram, ich głębokości oraz ekspozycji cennych obiektów tworzących pozytywne dominanty, subdominanty lub akcenty widokowe.	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji.
10	Zachowanie terenów otwartych (użytków rolnych, łąk) tworzących przedpola punktów i ciągów widokowych.	O2	Przedpola punktów i ciągów widokowych.	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych.	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji.
11	Kształtowanie harmonijnych panoram z punktów i ciągów widokowych.	O2	Pierwszy plan widokowy panoramy z ciągu widokowego droga w Dziekanowicach.	Przysłonięcie obiektów budowlanych, zlokalizowanych na pierwszym planie widokowym za pomocą zieleni maskującej.	Samorządy, właściciele prywatni.
		O2	Pierwszy plan widokowy panoramy z ciągu widokowego droga łącząca Barbarkę z Porębą Laskowską.	Przysłonięcie obiektu zlokalizowanego na pierwszym planie widokowym za pomocą zieleni maskującej.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
12	Planowy i uporządkowany rozwój sieci osadniczej.	O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej gmin poprzez określenie jasnych i czytelnych zasad kształtowania przestrzeni w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin.	Samorządy lokalne.
				Zachowanie czytelnego układu przestrzennego miejscowości poprzez lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej przede wszystkim w obrębie zabudowy już istniejącej, z wykorzystaniem luk i wolnych przestrzeni pomiędzy stojącymi domami (za wyjątkiem terenów korytarzy ekologicznych).	
		O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Ochrona sylwetek miejscowości poprzez ograniczenie lokalizowania obiektów wysokościowych, tworzących akcenty dysharmonijne.	
				Wykonanie studiów krajobrazowych wskazujących możliwości dalszego rozwoju zabudowy w zgodzie z zasadami harmonii i ładu przestrzennego.	

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
13	Kształtowanie walorów wizualnych wnętrz krajobrazowych miejscowości i przysiółków.	O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Promowanie wzorców architektury nawiązujących do tradycji lokalnej w zakresie kształtu, kolorystyki i wykorzystywanych materiałów.	Samorządy lokalne.
				Podtrzymywanie tradycji utrzymywania zieleni przydomowej. Zachęcanie do stosowania gatunków rodzimych.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
				Sukcesywne odnawianie elewacji budynków mieszkalnych i gospodarczych będących negatywnymi akcentami w krajobrazie. Stosowanie zieleni maskującej.	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele prywatni.
				Wprowadzenie zasad umożliwiających większą kontrolę nad lokalizacją oraz formą szyldów reklamowych i bilbordów zlokalizowanych przy głównych drogach i na elewacjach budynków.	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy.
				Promowanie zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do sposobu gospodarowania i wyglądu gospodarstw.	Samorządy lokalne.
				Dbłość o utrzymanie i podnoszenie walorów wizualnych przestrzeni publicznej.	Samorządy lokalne, mieszkańcy.
				Zachęcanie mieszkańców do kultywowania lokalnych tradycji i dbałości o miejscowe dziedzictwo w celu zapewnienia ciągłości tradycyjnego krajobrazu kulturowego miejscowości.	Samorządy lokalne.
14	Utrzymanie właściwej ekspozycji krajobrazowej obiektów dziedzictwa kulturowego.	O3	Miejscowości i przysiółki.	Bieżąca opieka nad zabytkami małej architektury sakralnej (krzyże, kapliczki), odświeżanie obiektów i porządkowanie ich otoczenia. Wszelkie prace remontowe, renowacyjne lub konserwacyjne w porozumieniu ze służbami konserwatorskimi. Ochrona cennych obiektów kulturowych stanowiących dominanty, subdominanty lub akcenty pozytywne. W miarę możliwości lokalizowanie poza Parkiem obiektów, których gabaryty konkurują z cennymi obiektami kulturowymi (np. maszty telekomunikacyjne).	Samorządy lokalne, właściciele posesji.
		O3	Kościół par. pw. Narodzenia NMP w Minodze.	Wykonanie studium architektoniczno-krajobrazowego określającego możliwości wyeksponowania kubatury kościoła par. pw. Narodzenia NMP i podkreślenia jej za pomocą ram krajobrazowych.	Samorząd lokalny (gm. Skąła).
15	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej z zachowaniem walorów krajobrazowych otoczenia.	O2, O3	Tereny przeznaczone w mpzp pod usługi sportu, turystyki i rekreacji.	Budowa obiektów i urządzeń służących celom sportowym, rekreacyjnym i wypoczynkowym z wykorzystaniem form, materiałów i kolorystyki umożliwiających wkomponowanie w otaczający krajobraz.	Inwestorzy, samorządy lokalne.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
16	Kształtowanie harmonijnych panoram z punktów i ciągów widokowych.	O3	Pierwszy plan widokowy panoramy z punktu widokowego Minoga.	Wydobycie obiektu kulturowego (kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Minodze) poprzez utworzenie ram (zabiegi na przysłaniającej obiekt zieleni).	Samorządy, właściciele prywatni.
		O3	Pierwszy plan widokowy lub przedpole widokowe panoramy z punktu widokowego Minoga.	Przysłonięcie obiektu budowlanego, znajdującego się na pierwszym planie widokowym poprzez zastosowanie zieleni maskującej.	Samorządy, właściciele prywatni.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 10. Określa się następujące działania z zakresu ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
1	Zachowanie elementów miejscowej tradycji budowlanej.	O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Dokumentowanie oraz bieżący monitoring stanu obiektów budownictwa ludowego.	Samorządy lokalne , ZPKWM*.
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Zabezpieczenie opuszczonych lub nieużytkowanych zabytków budownictwa ludowego.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Przywrócenie użytkowania lub adaptacja wybranych obiektów dla celów związanych z kulturą (ekspozycje), edukacją (w szczególności edukacja regionalna) oraz turystyką (miejsca odpoczynku dla turystów).	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Wsparcie dla właścicieli posesji, na których znajdują się stare domy, obejmujące doradztwo w zakresie oceny stanu obiektów, możliwości wykonania i zakresu prac konserwatorskich oraz źródeł finansowania tych prac.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Kreowanie zainteresowania społecznego dla idei zachowania budynków tradycyjnego budownictwa.	Odpowiednie samorządy gminne i powiatowe, samorząd wojewódzki.
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Promowanie form architektonicznych oraz detali zdobniczych nawiązujących do miejscowej tradycji.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
2	Zachowanie zespołów młynów wraz z towarzyszącymi im budynkami oraz układami hydrotechnicznymi.	O2, O3	Młyny w Grzegorzewicach Wielkich, Imbramowicach, Iwanowicach, Kończycach, Małyszycach, Młodziejowicach, Raciborowicach, Wilczkowicach, Wysocicach (lista do weryfikacji).	Sporządzenie dokumentacji konserwatorskiej młynów oraz ich wyposażenia.	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych i ZPKWM*, w porozumieniu z właścicielami obiektów.
		O2, O3	jw.	Sporządzenie dokumentacji oraz ekspertyzy technicznej urządzeń hydrotechnicznych towarzyszących młynom.	jw.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
		O2, O3	jw.	Wykonanie kwerendy archiwalnej w celu zgromadzenia źródeł historycznych (pisanych, topograficznych, ikonograficznych) dokumentujących historię młynów i młynarstwa w dolinie Dłubni.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
		O2, O3	jw.	Ustalenie funkcji docelowych młynów i budynków towarzyszących.	Właściciele obiektów w porozumieniu z samorządami lokalnymi, ZPKWM*.
		O2, O3	jw.	Wykonanie ekspertyzy technicznej i finansowej określającej możliwość rekonstrukcji kół wodnych przy wybranych młynach.	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych, ZPKWM*, w porozumieniu z właścicielami obiektów.
		O2, O3	Dłubnia od Trzyciąża do Raciborowic.	Przeprowadzenie badań terenowych w miejscach lokalizacji nieistniejących młynów w celu oznaczenia miejsc i uczytlnienie ewentualnych reliktyw.	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych i ZPKWM*, w w porozumieniu z właścicielami obiektów.
		O2, O3	Lokalizacja do ustalenia.	Uruchomienie ekspozycji poświęconej młynom i młynarstwu w dolinie Dłubni.	W zależności od wyboru miejsca i charakteru ekspozycji.
		O2, O3	Dłubnia od Trzyciąża do Raciborowic.	Opracowanie spójnej koncepcji udostępnienia turystycznego i edukacyjnego młynów i ich otoczenia.	Samorządy lokalne przy współpracy właścicieli obiektów i ZPKWM*.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
3	Optymalne wykorzystanie możliwości gminnych ewidencji zabytków i gminnych programów opieki nad zabytkami.	O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Przekształcenie gminnych ewidencji zabytków w kompletną i systematycznie aktualizowaną bazę danych o zasobach dziedzictwa kulturowego na terenie gminy, powiązaną z gminnym systemem informacji przestrzennej.	Samorządy lokalne.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Podniesienie rangi gminnych programów opieki nad zabytkami do poziomu pełnoprawnych dokumentów planistycznych.	Samorządy lokalne.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Współpraca samorządów gminnych i ZPKWM przy aktualizacji, uzupełnianiu i rozwijaniu gminnych ewidencji zabytków i gminnych programów opieki nad zabytkami.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
4	Zwiększenie roli planowania przestrzennego jako narzędzia ochrony dziedzictwa kulturowego	O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Wyjście poza schematyczne zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Tworzenie wzorników zalecanych form architektonicznych, ściślejsza korelacja planów z gminnymi programami opieki nad zabytkami.	Samorządy lokalne.
5	Wspieranie aktywności społecznej obejmującej ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego	O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Promowanie funkcji społecznego opiekuna zabytków.	Samorządy lokalne, instytucje kultury, szkoły, ZPKWM*.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Wspieranie osób i grup sprawujących społecznie opiekę nad zabytkami małej architektury sakralnej.	Samorządy lokalne.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Promowanie akcji <i>Ślady przeszłości – uczniowie adoptują zabytki</i> (projekt Centrum Edukacji Obywatelskiej).	Szkoły przy wsparciu samorządów lokalnych i ZPKWM*.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Promowanie społecznego dziennikarstwa kulturowego (Mapa Kultury, projekt Narodowego Centrum Kultury)	Samorządy lokalne, instytucje kultury, szkoły, ZPKWM*.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Edukacja zmierzająca w dłuższej perspektywie do przewartościowania postaw społecznych w stosunku do starych domów i budynków gospodarczych w kierunku postrzegania ich jako cennych elementów dziedzictwa kulturowego.	Samorządy lokalne, instytucje kultury, ZPKWM*.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
6	Włączenie w granice Parku fragmentów miejscowości o wysokich walorach kulturowych.	O3	Tarnawa, dwór wraz z parkiem.	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Tarnawa z dworem (XVIII w.), miejscem urodzenia prof. Zygmunta Nováka (twórcy idei parków krajobrazowych) oraz z otaczającym go parkiem.	Sejmik Województwa Małopolskiego
		O3	Iwanowice Dworskie, zabudowa miejscowości wzdłuż drogi powiatowej Maków – Zerwana (1172K), po jej zachodniej stronie, od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 773 do mostu na Dłubni.	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Iwanowice Dworskie z murowaną kapliczką domkową pw. Matki Bożej Pocieszenia (XIX w.).	Sejmik Województwa Małopolskiego
		O3	Iwanowice Włościańskie, skarpa nad wsch. brzegiem Dłubni, poniżej mostu na drodze wojewódzkiej nr 773.	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Iwanowice Włościańskie z kaplicą św. Rocha (XVIII/XIX w.).	Sejmik Województwa Małopolskiego
7	Objęcie ochroną wybranych fragmentów krajobrazu kulturowego.	O3	Imbramowice, fragment miejscowości od starego cmentarza do klasztoru Norbertanek, wraz z łąkami nad Dłubnią; Ściborzycze, fragment miejscowości wzdłuż Dłubni i młynówki, od granicy z Imbramowicami do młyna.	Utworzenie parku kulturowego obejmującego najcenniejsze fragmenty krajobrazu kulturowego Imbramowic i Ściborzyc.	Samorząd lokalny.
8	Przywrócenie obiektom kultury materialnej walorów utraconych w wyniku opuszczenia, zaniedbania i braku użytkowania.	O3	Sieciechowice, zespół dawnego pałacu.	Zabezpieczenie, renowacja i rewitalizacja pozostałości pałacu w Sieciechowicach wraz z jego otoczeniem w granicach dawnego założenia parkowego; przywrócenie użytkowania zespołu w ramach nowych funkcji.	Właściciel obiektu.
		O3	Glanów, dom nr 71 b, brak daty; Jangrot, dom nr 31, 4 ćw. XIX w.; Książniczki, dom nr 39, 1890 r.; Minoga, dom nr 113, ok. 1890 r.	Wykonanie ekspertyz mających na celu ocenę możliwości zachowania obiektów budownictwa ludowego zagrożonych rozpadem.	Samorządy lokalne w porozumieniu z właścicielami obiektów.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
9	Zachowanie i upowszechnienie niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu.	O2, O3	Miejscowości na terenie Parku.	Ochrona historycznych toponimów poprzez ich dokumentowanie oraz uwzględnienie przy wprowadzaniu nazw ulic w miejscowościach.	Samorządy lokalne
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Dokumentowanie świadectw kultury niematerialnej regionu, w tym: a) nagrywanie i spisywanie relacji ustnych (opowieści, pieśni i muzyka ludowa), b) gromadzenie dokumentacji fotograficznej, na której utrwalono dawne życie mieszkańców regionu, c) inwentaryzowanie materialnych świadectw kultury duchowej (instrumenty muzyczne, stroje ludowe, ozdoby, przedmioty codziennego użytku).	Instytucje kultury (placówki muzealne), ZPKWM*.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Upowszechnienie wartości związanych z tradycyjną kulturą ludową, w tym: a) udostępnianie zebranych materiałów w formie drukowanej i elektronicznej, b) eksponowanie tradycji lokalnych w szkolnych programach edukacji regionalnej, c) organizowanie i współorganizowanie konkursów i projektów dotyczących lokalnej tradycji i historii, d) wykorzystanie lokalnych wydarzeń kulturalnych do promowania kultury niematerialnej regionu.	Samorządy lokalne, instytucje kultury i szkoły, ZPKWM*.
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Wspieranie istniejących i inicjowanie nowych oddolnych projektów służących zachowaniu i kultywowaniu miejscowej kultury niematerialnej (muzea szkolne, regionalne koła zainteresowań, prasa regionalna, obchody święta miejscowości, obchody rocznicowe lokalnych wydarzeń historycznych, opieka nad zabytkami w miejscowości rodzinnej i w jej sąsiedztwie).	Samorządy lokalne, instytucje kultury i szkoły, ZPKWM*.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

Rozdział 6

Zasady udostępniania terenu parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych

§ 11. Udostępnienie terenu Parku dla celów naukowych

- I. Do celów naukowych udostępniony jest cały obszar Parku, z wyłączeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów.
- II. Zaleca się ściśle współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe ze służbami ZPKWM, PGL LP i RDOŚ, w szczególności udostępnianie wymienionym służbom wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych.
- III. Metodyka prac badawczych prowadzonych na terenie Parku powinna być dostosowana do rodzaju i stopnia odporności na degradację badanych elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego. Należy unikać metod, którym może towarzyszyć przekształcenie, skażenie lub zniszczenie wymienionych zasobów.
- IV. Jako priorytetowe powinny być traktowane prace naukowo-badawcze, których tematyka związana jest z realizacją strategicznych i szczegółowych celów ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku lub dotyczy istniejących i projektowanych form ochrony znajdujących się w jego granicach. W szczególności zaleca się realizację prac badawczych obejmujących wymienione poniżej zagadnienia:
  - 1) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody żywej:
    - a) sukcesja wtórna na wybranych płatach muraw kserotermicznych *Festuco-Brometea* na terenie DPK;
    - b) bank nasion w wybranych murawach kserotermicznych *Festuco-Brometea* na terenie DPK;
    - c) porosty *Lichenes* wychodni skalnych na terenie DPK;
    - d) śluzowce *Myxomycetes* wybranych kompleksów leśnych na terenie DPK;
    - e) biologia dziewanny *Chaixa* austriackiej, badania na podstawie populacji z terenu DPK;
    - f) inwentaryzacja gatunków gryzoni z rodziny popielicowatych w kompleksach leśnych na obszarze DPK;
    - g) inwentaryzacja zimowych i letnich kolonii nietoperzy na terenie DPK;
    - h) poszukiwanie miejsc lęgowych płomykówki *Tyto alba* i pójdzki *Athene noctua* na obszarze DPK;
    - i) stan populacji bobra europejskiego na terenie DPK (badania nad przyrostem naturalnym) oraz ocena jego wpływu na gospodarczą działalność człowieka;
    - j) malakofauna wybranych wychodni skalnych w DPK;
  - 2) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody nieożywionej:
    - a) badania jakościowe i ilościowe wód powierzchniowych, w tym źródeł;
    - b) badania jakościowe i ilościowe wód podziemnych;
    - c) badania zanieczyszczenia gleb;
    - d) badanie wpływu ruchu turystycznego i infrastruktury turystycznej na elementy przyrody nieożywionej;
  - 3) zagadnienia badawcze z zakresu krajobrazu:
    - a) przemiany tradycyjnego wiejskiego krajobrazu osadniczego w warunkach presji urbanizacyjnej;
    - b) współczesne przemiany funkcji gospodarczych i społecznych terenów wiejskich i ich wpływ na krajobraz;
    - c) dynamika i kierunki procesów homogenizacji wizualnej w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
    - d) możliwości wykorzystania kompleksowego planowania przestrzennego jako narzędzia kształtowania krajobrazu na terenach chronionych;
    - e) dokumentacja zmian zachodzących w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
    - f) studia architektoniczno-krajobrazowe wewnątrz i jednostek krajobrazowych;
    - g) możliwości i sposoby wykorzystania zasobów krajobrazowych w zrównoważonym rozwoju gospodarczym;
    - h) drogi historyczne jako element krajobrazu otwartego;
    - i) rola obiektów kulturowych w krajobrazie;
    - j) kształtowanie krajobrazu wiejskiego;
    - k) znaczenie roślinności w krajobrazie naturalno-kulturowym;

- 4) zagadnienia badawcze z zakresu materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego:
  - a) dokumentacja kultury materialnej i niematerialnej z wykorzystaniem różnych nośników informacji (fotografie, nagrania, filmy);
  - b) wykorzystanie fotogrametrii i skaningu laserowego jako narzędzi w dokumentacji obiektów zabytkowych na przykładzie młynów w dolinie Dłubni;
  - c) młyny jako historyczny element krajobrazu kulturowego dolin rzecznych;
  - d) problemy rewitalizacji nieczynnych młynów wodnych i urządzeń hydrotechnicznych związanych z młynami;
  - e) dwór i jego rola w krajobrazie, gospodarce i kulturze regionu;
  - f) możliwości wykorzystania systemów informacji przestrzennej w inwentaryzacji, waloryzacji i ochronie zasobów kultury materialnej na poziomie lokalnym;
  - g) charakterystyczne cechy stylistyczne w tradycyjnym budownictwie ludowym doliny Dłubni;
  - h) dynamika zmian w zasobie tradycyjnego budownictwa ludowego;
  - i) geografia historyczna dróg i układów osadniczych w dolinie Dłubni;
  - j) mała architektura sakralna jako świadectwo historii i element kultury materialnej i niematerialnej regionu;
  - k) stan świadomości historycznej i regionalnej mieszkańców Parku.

§ 12. Udostępnienie terenu Parku dla celów edukacyjnych

Zobrazowanie obszarów udostępnianych przedstawia załącznik nr 3 do uchwały.

- I. Do celów edukacyjnych udostępniony jest cały obszar Parku, z wyłączeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów.
- II. Nadrzędnym celem działań edukacyjnych prowadzonych na terenie Parku powinna być popularyzacja walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz kształtowanie postaw sprzyjających ochronie tych walorów.
- III. Formy i sposoby prowadzenia działań edukacyjnych powinny być dostosowane do rodzaju i stopnia odporności na degradację elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego stanowiących przedmiot tych działań. W związku z tym zaleca się, aby działania edukacyjne na terenie Parku były prowadzone przez wyspecjalizowane podmioty dysponujące we wskazanym zakresie odpowiednim doświadczeniem oraz przygotowaniem merytorycznym i organizacyjnym. W szczególności zaleca się realizację celów edukacyjnych wykorzystujących wymienione poniżej lokalizacje:
  - 1) z zakresu przyrody żywej:
    - a) murawa kserotermiczna przy dojściu do Wąwozu Ostryzni;
    - b) ekosystem leśny na przykładzie wyżynnego jodłowego bory mieszanego *Abietetum polonicum* w Lesie Minodzkiem;
    - c) fauna leśna – na przykładzie wybranych miejsc: Lasu Minodzkiego, Lasu Ściborskiego;
  - 2) z zakresu przyrody nieożywionej:
    - a) źródła wód, w szczególności: „Źródło Aleksandry”, „Źródło Strusi”, „Źródło Hydrografów”, „Źródło Jordan”, „Źródło w Iwanowicach” i „Źródło w Maszkowie”;
    - b) formy skałkowe i odsłonięcia skalne, w szczególności: formy skałkowe w rejonie Imbramowic, Głanowa oraz Maszkowa; kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich;
  - 3) z zakresu krajobrazu:
    - a) dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem zbliżonym do naturalnego – wykorzystanie cennych krajobrazowo fragmentów drzewostanów w Lesie Młodziejowskim, Minockim i Ściborskim, „pulsujących” źródeł w Imbramowicach, Ściborzycach, Maszkowie i Zamłynie oraz naturalnego odcinka Dłubni w pn. części Parku;
    - b) dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem naturalno-kulturowym i kulturowym – wykorzystanie punktów widokowych w Bosutowie, Gołyszynie, Grzegorzowicach Wielkich, Jangrocie, na granicy Bosutowa i Książniczek, Górze Koźlicy i Łysej Górze oraz budynków młynów wodnych;
  - 4) z zakresu dziedzictwa kulturowego:
 dla celów edukacyjnych udostępnione mogą być wszystkie obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Parku pod warunkiem poszanowania prawa własności i prywatności ich właścicieli. W szczególności dla omawianych celów powinny zostać wykorzystane najcenniejsze i najbardziej

charakterystyczne dla terenu Parku zabytki, w tym:

- a) zabytki architektury sakralnej: zespół klasztorny w Imbramowicach oraz kościoły parafialne w Iwanowicach, Raciborowicach i Wysocicach.
  - b) zabytkowe zespoły dworskie i pałacowe w Głanowie, Michałowicach, Minodze, Ściborzycach i Młodziejowicach.
  - c) zabytkowe młyny w Młodziejowicach, Raciborowicach i Wilczkowicach.
  - d) grodziska w Zagórowej i Maszkowie.
  - e) muzea w Imbramowicach i Iwanowicach.
- IV. Zaleca się uzupełnienie infrastruktury edukacyjnej na terenie Parku obejmujące: utworzenie dwóch ścieżek dydaktycznych prezentujących walory kulturowe Parku w rejonie Głanowa, Imbramowic i Ściborzyc. Jako punkt węzłowy obydwu ścieżek proponuje się Izbę Regionalną w Imbramowicach (Biały Domek), która stwarza możliwości prowadzenia kameralnych zajęć edukacyjnych. Przybliżony przebieg obydwu wariantów ścieżki wyglądać może w sposób następujący:
- wariant 1 (ok. 10 km), przebieg: Imbramowice – dolina Dłubni – Głanów – Imbramowice.
  - wariant 2 (ok. 6 km), przebieg: Imbramowice – Ściborzycy – Imbramowice.
- V. W przypadku wyznaczania nowych ścieżek edukacyjnych należy zadbać o podstawową infrastrukturę obejmującą: ujednolicone oznakowanie, ławki lub ławostoły oraz tablice informacyjne umieszczone na przystankach. Obiekty infrastruktury powinny być wykonane w sposób harmonizujący z otoczeniem (rozmiary, materiał, kolorystyka). W miejscu rozpoczęcia/zakończenia ścieżki powinna znaleźć się prezentacja jej przebiegu na mapie wraz z ogólnym opisem, długością, orientacyjnym czasem przejścia itp. (tablica wolnostojąca, tablica na ścianie budynku lub w specjalnie zbudowanej wiacie).

§ 13. Udostępnienie terenu Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych

- I. Ogólne zasady udostępniania i preferowane formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej:
  - a) Udostępnianie Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych należy oprzeć na modelu turystyki zrównoważonej, jednocześnie powinno obejmować każdą formę rozwoju, zarządzania i aktywności turystycznej, która służy podtrzymaniu ekologicznej, społecznej i ekonomicznej integralności obszaru Parku oraz umożliwi zachowanie dla przyszłych pokoleń jego zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
  - b) Formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej realizowane na terenie Parku powinny uwzględniać naturalną chłonność chronionego obszaru oraz rodzaj i stopień odporności na degradację poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Preferuje się rozwój krajoznawczej turystyki kulturowej i przyrodniczej, agroturystyki, kwalifikowanej i rekreacyjnej turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej i konnej, wspinaczki skałkowej i turystyki wspinaczkowej, orientingu, biegów rekreacyjnych oraz innych form rekreacji nie obciążających środowiska poprzez hałas, zanieczyszczenia, nadmierny ruch pojazdów silnikowych i dodatkową infrastrukturę specjalistyczną wprowadzającą istotne zmiany do krajobrazu. Dopuszcza się wykorzystanie walorów przyrodniczych na cele turystyczne oraz rozwoju kultury fizycznej w ramach uprawiania wspinaczki skałkowej po trasach (drogach) zlokalizowanych na skałkach, pod warunkiem, że wykorzystanie to nie będzie mieć negatywnego wpływu na gatunki i siedliska chronione;
  - c) Dla preferowanych form aktywności turystycznej i rekreacyjnej wymienionych w pkt. b) udostępnia się obszar całego Parku z zastrzeżeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów z wyłączeniem terenów już udostępnionych w postaci m.in. szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych;
  - d) Zaleca się, aby ruch zorganizowanych grup turystycznych odbywał się wyłącznie istniejącymi drogami i wyznaczonymi szlakami turystycznymi.
  - e) Dopuszcza się możliwość uprawiania form turystyki i rekreacji wymienionych w pkt b) na zasadzie indywidualnej penetracji poza wyznaczonymi szlakami turystycznymi i ścieżkami edukacyjnymi z uwzględnieniem ograniczeń zapisanych w pkt I.c).
  - f) Turystyka motorowa może odbywać się wyłącznie na drogach, na których dopuszczony jest ruch pojazdów silnikowych.
  - g) Zaleca się uzupełnienie infrastruktury znakowanych szlaków turystycznych w postaci małej architektury turystycznej oraz rozwiniętej bazy noclegowej.
  - h) Wskazane jest stworzenie większej ilości zagospodarowanych miejsc pozwalających na rekreacyjne korzystanie z walorów Parku, realizowane w formie kilkugodzinnych lub całodniowych pobytów indywidualnych i rodzinnych w kontrolowanych warunkach umożliwiających właściwą ochronę tych

walorów.

II. Zaleca się realizację poniższych działań szczegółowych mających na celu podniesienie jakości udostępnienia walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku:

1. Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów krajobrazowych:

- a) Wyznaczenie ścieżki pieszo-rowerowej Dziekanowice – Bosutów – Książniczki, prezentującej walory krajobrazowe rolniczego krajobrazu DPK, łączącej ciąg widokowy w Dziekanowicach z punktem w Bosutowie i punktem na granicy Bosutowa i Książniczek. Proponowany przebieg ścieżki: skrzyżowanie granicy Parku, odcinku szlaku rowerowego Batowice – Zarzecze z początkiem ciągu widokowego w Dziekanowicach – ciąg widokowy w Dziekanowicach – punkt widokowy w Bosutowie – punkt na granicy wsi Książniczki i Bosutów – Szlak Dłubni.
- b) Wyznaczenie ścieżki rowerowej prezentującej walory krajobrazowe, łączącej ciągi widokowe pomiędzy Lesieńcem a Barbarką. Proponowany przebieg ścieżki: przysiółek Toporek w Lesieńcu – hydrofornia w Lesieńcu – ciąg widokowy Droga Poręba Laskowska – Lesieniec 2 – ciąg widokowy Droga Poręba Laskowska – Lesieniec 1 – ciąg widokowy Droga z Barbarki do Poręby Laskowskiej – skrzyżowanie czarnego szlaku pieszego na odcinku Dębowiec – Dziadówki ze Szlakiem Dłubni.
- c) Utworzenie platformy widokowej przy punkcie widokowym w Bosutowie, na granicy wsi Książniczki i Bosutów oraz przy ciągu widokowym Fragment drogi lokalnej w Imbramowicach; platformy widokowe jednocześnie powinny stanowić miejsca odpoczynku, wyposażone w siedziska, kosze na śmieci, ewentualne zadaszanie i tablice z opisem kierunków, panoramy.
- d) Umieszczenie drogowskazów: przy Szlaku Dłubni w Książniczkach (Zarzeczu) oraz w Dziekanowicach, wskazujących kierunek szlaku pieszo-rowerowego (o przebiegu: punkt na granicy miejscowości Książniczki / Bosutów – Bosutów – ciąg w Dziekanowicach).
- e) Umieszczenie drogowskazu przy Szlaku Dłubni na pograniczu Michałowic i Masłomiącej oraz do platformy widokowej przy ciągu Fragment drogi lokalnej w Imbramowicach.
- f) Zwiększenie dostępności nowo wyznaczonego szlaku na terenie Dziekanowic, Bosutowa, Książniczek poprzez utworzenie niewielkiego miejsca postoju dla samochodów w Dziekanowicach.
- g) Umieszczenie przy Szlaku Dłubni (na początku szlaku w Raciborowicach, w jego połowie w Iwanowicach Dworskich i na końcu w Jangrocie) tablicy prezentującej lokalizację „pulsujących” źródeł w Parku i najciekawszych odcinków szlaków w Parku (nowo projektowany odcinek szlaku pieszo-rowerowego: Dziekanowice – Batowice – Książniczki, Szlak Dłubni, odcinek Szlaku Warowni Jurajskich na pd. Głanowa); miejsca te dodatkowo można zagospodarować jako miejsca odpoczynku wyposażone w ławki/ ławostoły, kosze na śmieci i ewentualne ławostoły.
- h) Wyznaczenie ścieżek pieszych łączących istniejące turystyczne szlaki (kolor czarny w Wąwozie Ostryszni oraz kolor niebieski z Imbramowic do Głanowa) z podnóżami skałek na których znajdują się trasy (drogi) wspinaczkowe oraz umieszczenie tablic informacyjno-edukacyjnych, a także odpowiednich drogowskazów.

2. Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów kulturowych:

- a) Odnowienie tablic informacyjnych w Zerwanej (dawna apteka), Młodziejowicach (dwór), Michałowicach (dwór), Ściborzycach (pałac), Imbramowicach (Biały Domek) i Jangrocie (kościół par.).
- b) Udostępnienie grodziska w Zagórowej: ustawienie tablicy informacyjnej przy niebieskim szlaku pieszym (Szlak Warowni Jurajskich) w dolinie Dłubni, wyznakowanie ścieżki pozwalającej na podejście do grodziska z doliny i ewentualnie od strony Głanowa.
- c) Udostępnienie grodziska w Maszkowie (Damicach): ustawienie tablicy informacyjnej na nieoznakowanym parkingu w dolinie Dłubni, wyznakowanie ścieżki prowadzącej od parkingu do grodziska.
- d) Urządzenie miejsca odpoczynku (ławki, stoły, wiata) przy klasztorze Norbertanek w Imbramowicach.
- e) Udostępnienie informacji umożliwiających zaplanowanie zwiedzania Muzeum w Iwanowicach oraz Izby Regionalnej w Imbramowicach (dni i godziny otwarcia, ewentualnie dane kontaktowe osób opiekujących się obiektami).

III. Monitoring wpływu ruchu turystycznego i rekreacji na stan walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku.

1. Zaleca się prowadzenie monitoringu wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze i krajobrazowe w miejscach szczególnie narażonych na silną presję turystyczną:

- a) Szlak Warowni Jurajskich
- b) leśna część Wąwozu Ostryszni
2. Zaleca się prowadzenie monitoringu realizacji działań z zakresu podniesienia jakości udostępniania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku wymienionych w pkt II.
3. Działania monitoringowe o których mowa w pkt III.1 i III.2 powinny polegać na okresowym dokumentowaniu istniejącego stanu poprzez sporządzanie pomiarów na gruncie, opisów, fotografii, szkiców terenowych i filmów. Zgromadzony materiał powinien zostać wykorzystany do sporządzenia analiz porównawczych pozwalających na rozpoznanie zachodzących procesów i zmian oraz na określenie ich charakteru i natężenia.

Rozdział 7

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

- 1) ustalenia dla terenów lasów (obszar działań ochronnych: O1 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
  - a) zachowanie istniejących lasów;
  - b) wprowadzenie zakazu wznoszenia zabudowy za wyjątkiem obiektów służących celom ochrony Parku i gospodarce leśnej, a także turystyce (obiekty małej architektury);
  - c) w terenach leśnych dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury, takiej jak ławki, zadaszenia itp.;
  - d) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej lecz proponuje się prowadzenie sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych w formie podziemnej;
- 2) ustalenia dla użytków (gruntów) rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk (obszary działań ochronnych: O2 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
  - a) na terenach użytkowanych rolniczo, dla których w gminnych dokumentach planistycznych (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony DPK) nie jest dopuszczona zabudowa – utrzymać dotychczasową funkcję rolną, łąkowej i/lub pasterskiej (grunty orne, łąki i pastwiska).
  - b) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej lecz proponuje się (zwłaszcza w terenach eksponowanych krajobrazowo) prowadzenie sieci elektroenergetycznych oraz sieci telekomunikacyjnych w formie podziemnej;
  - c) w terenach użytków rolnych dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury takiej jak ławki, zadaszenia itp.;
  - d) tereny, na których ustala się odstępianie od zabudowy ze względu na występowanie cennych siedlisk przyrodniczych, korytarzy ekologicznych, przedpoli ciągów i punktów widokowych oraz cennych elementów środowiska abiotycznego przedstawia załącznik nr 4 do uchwały;
  - e) tereny proponowane do zalesienia oraz tereny spod zalesienia wyłączone ze względu na występowanie cennych siedlisk przyrodniczych, przedpoli ciągów i punktów widokowych oraz cennych elementów środowiska abiotycznego przedstawia załącznik do uchwały. Na terenach nie ujętych w załączniku graficznym (mapowym) nie wyklucza się możliwości zalesienia. Zobrazowanie obszarów proponowanych do zalesienia oraz terenów, które nie powinny być zalesiane przedstawia załącznik nr 4 do uchwały;
- 3) ustalenia dla terenów zadrzewień i zakrzaczeń (w granicach obszarów działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
  - a) zaleca się wprowadzanie nowych zadrzewień w postaci pasów zieleni śródpolnej, a także pojedynczych drzew oraz kęp drzew na miedzach, na skrzyżowaniach i rozstajach dróg, przy obiektach sakralnych (kapliczkach) oraz innych miejscach nawiązujących do tradycyjnego krajobrazu obszaru Parku. Kompozycja gatunkowa wprowadzanych zadrzewień powinna być zgodna z lokalnymi warunkami siedliskowymi i składać się z rodzimych miododajnych gatunków drzew i krzewów.
- 4) ustalenia dla terenów wód powierzchniowych (w granicach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
  - a) w celu ochrony wód powierzchniowych ustala się:
    - utrzymanie cieków w stanie naturalnym i pozostawienie kształtowania koryt procesom

- naturalnym, z zastrzeżeniem ppkt c oraz ustaleń zatwierdzonych dokumentów dotyczących ochrony przeciwpowodziowej). Dopuszcza się prowadzenie prac hydrotechnicznych (w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową i popowodziowym usuwaniem szkód) niezbędnych dla zabezpieczenia m.in. infrastruktury technicznej (np. drogi, mosty, kanalizacja, sieci teletechniczne) lub zabudowań zlokalizowanych na terenach przyległych do cieków – przy zachowaniu zasad dobrej praktyki, ograniczeniu zasięgu ingerencji do minimum gwarantującego zabezpieczenie zagrożonego mienia oraz przy zachowaniu odpowiednich środków minimalizujących;
- w przypadku koniecznej regulacji rzek i potoków minimalizowanie ingerencji w naturalny charakter dna i obudowę biologiczną oraz kształtowanie brzegów cieku w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta.
  - w przypadku budowy przegród zastosowanie przepławek;
- b) w stosunku do projektowanych zbiorników wodnych pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne i przeciwpowodziowe zaleca się kształtowania ich brzegów w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta (ze względu na możliwość wykorzystywania tych zbiorników m.in. przez ptaki jako miejsc rozrodu). Dopuszcza się planowe zagospodarowanie przez urządzenia i obiekty infrastruktury turystycznej z poszanowaniem przyrody i krajobrazu;
- c) dopuszcza się odtworzenie dawnych założeń historycznych młynówek i obiektów wykorzystujących energię wodną takich jak młyny wodne – tradycyjnie związanych z regionem.
- 5) ustalenia dla terenów korytarzy ekologicznych (na terenach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały) – zobrazowanie korytarzy ekologicznych przedstawia załącznik nr 7 do uchwały):
- a) w celu ochrony korytarzy ekologicznych ustala się rezygnację z wyznaczania nowych terenów pod zabudowę w terenach korytarzy ekologicznych w celu zachowania ich drożności;
  - b) w przypadku przenikania się korytarzy ekologicznych z terenami wyznaczonymi pod zabudowę oraz zabudowę dopuszczających, w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku), gdy istnieje zagrożenie drożności korytarza, ustala się odstępstwo od zwartej zabudowy i pełnego grodzenia terenów zabudowy usługowej;
- 6) ustalenia dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy (obejmujących obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy ustala się ograniczenie rozpraszania zabudowy. Nową zabudowę koncentrować w granicach terenów już zainwestowanych lub w terenach przeznaczonych pod zabudowę (dopuszczających zabudowę) w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku), z zastrzeżeniem pkt 5 b). Zaleca się rozwijać układy przestrzenne na zasadzie uzupełnień już istniejących i kontynuacji tych układów, dopuszcza się też tworzenie w miarę potrzeby nowych układów przestrzennych;
  - b) przy wznoszeniu nowej zabudowy i przebudowy istniejącej ustala się:
    - wznoszenie zabudowy nawiązującej do tradycyjnych form architektury (harmonizującej z krajobrazem),
    - stosowanie dachów stromych, symetrycznych (dwu- lub wielospadowych oraz dachów czterospadowych, z wysuniętym poza lico ściany okapem) o nachyleniu głównych połaci dachowych w przedziale 37-45° z kalenicą równoległą do dłuższego boku budynku. Długość kalenicy w przypadku dachów wielospadowych nie powinna być mniejsza niż 1/3 długości całego dachu (w celu uniknięcia zmierniania ku tak zwanej „kopertowej” postaci dachu). Dopuszcza się zastosowanie dachów jednospadowych o mniejszym kącie nachylenia na budynkach gospodarczych i usługowych o powierzchni mniejszej niż 25 m² oraz dla fragmentów budynków zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej pod warunkiem, że wysokość rozbudowy nie przekracza 4 m. Zaleca się wznoszenie lukarn o dachach dwuspadowych i jednakowej formie na całym dachu (dachy lukarn nie mogą się łączyć a ich odległość od ścian elewacji poprzecznej nie może być mniejsza niż 1,5 m). Sugeruje się rezygnację z zastosowania połaci przesuniętych względem siebie w pionie czy w poziomie, a także otwierania dachów na całej długości kalenicy i przykrywania lukarn dachami jednospadowymi. Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z warstwą wegetatywną dla budynków usługowych, parterowych,

- krycie dachów elementami o drobnej fakturze, w barwach ciemnych (brąz, czerwień, zieleń, szarości) i stosowanie horyzontalnych podziałów na linii okapów oraz cokołu, np. poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur,
  - ograniczenie wysokości zabudowy do 9 m dla zabudowy mieszkalnej, zagrodowej oraz zabudowy mieszkalno-usługowej i do 12 m dla zabudowy usługowej. W przypadku istniejącej zabudowy przekraczającej podane wysokości dla poszczególnych funkcji, dopuszcza się jej remont, przebudowę oraz rozbudowę pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia wysokości budynku. W przypadku zwiększenia wysokości konieczne jest uzyskanie pozytywnej opinii Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego,
  - nawiązywanie do tradycyjnych form zabudowy w obiektach letniskowych,
  - dla obiektów, których funkcja wymaga większych kubatur – dopuszcza się odstępstwa od powyższych wskazań do zabudowy, równocześnie konieczne jest zachowanie wysokich walorów estetycznych obiektów i wkomponowania ich w otaczający krajobraz oraz uzyskanie pozytywnej opinii Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego.
- c) przy wznoszeniu nowej zabudowy i przebudowy istniejącej preferuje się:
- otaczanie zabudowy zielenią wysoką z zastosowaniem gatunków rodzimych oraz zakładanie sadów i ogrodów przydomowych;
  - jasną stonowaną kolorystykę ścian – nie kontrastującą z tłem krajobrazowym, jak również stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych (kamień naturalny, łamany, drewno w kolorze naturalnym). Zaleca się krycie dachów elementami o drobnej fakturze, w barwach ciemnych (brąz, czerwień, zieleń i szarości) oraz stosowanie horyzontalnych podziałów na linii okapów oraz cokołu, np. poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur. Sugeruje się zwłaszcza odstępstwo od jaskrawej, dominującej w krajobrazie kolorystyki oraz dążność do ujednolicenia kolorystyki w ramach jednego zespołu zabudowy;
- 7) ustalenia dla obiektów zabytkowych (zlokalizowanych w obszarze działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) obowiązuje ochrona obiektów zabytkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
  - b) ustala się wkomponowanie nowo projektowanej zabudowy (wznoszonej w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej) w sposób nie przesłaniający wglądów widokowych na cenne obiekty. Nowe budynki powinny nawiązywać (w swej skali i formie) do zabytkowego otoczenia;
  - c) ustala się ochronę obiektów małej architektury sakralnej (krzyże, kapliczek) przy maksymalnym zachowaniu zieleni wysokiej stanowiącej z tymi obiektami kompozycyjną całość;
- 8) ustalenia dla punktów i ciągów widokowych (obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) w celu zachowania walorów ekspozycji ustala się ochronę przedpoli punktów i ciągów widokowych przed zabudową. Wyjątkowo cenne widoki należy eksponować poprzez odstonięcie lub utrzymanie przedpoła (m.in. odkrzaczanie i regularne koszenie) oraz urządzenie wybranych punktów widokowych;
  - b) dopuszcza się wyposażenie punktów widokowych w urządzenia małej infrastruktury turystycznej (np. ławki, stoły, wiaty).
- 9) zasady wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej (na obszarach działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) ze względu na ochronę przyrody i krajobrazu zaleca się prowadzić sieci infrastruktury technicznej w sposób najmniej ingerujący w środowisko przyrodnicze i krajobraz (w formie podziemnej), a w przypadku już istniejących dysharmonijnych sieci i urządzeń zaleca się maskowanie zielenią;
  - b) ustala się uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych na terenie Parku, ale także zaleca się realizację systemów kanalizacyjnych równocześnie z sieciami wodociągowymi. W stosunku do terenów posiadających kanalizację ustala się wprowadzenie obowiązku podłączenia się do niej. Dopuszcza się możliwość wyposażenia zabudowy (zwłaszcza rozproszonej) w zbiorniki bezodpływowe pod warunkiem ich faktycznej szczelności i dokumentowania wywozu nieczystości do oczyszczalni (kontrola montażu i szczelności

szamb). W przypadku odpowiednich warunków gruntowo-wodnych dopuszcza się indywidualne bądź grupowe oczyszczalnie ścieków, zgodnie z polityką gminy;

- c) postuluje się budowę wysokosprawnych oczyszczalni ścieków (wykorzystujących nowoczesne technologie), zapewniających mechaniczno-biologiczne oczyszczanie ścieków wraz z eliminacją substancji biogenych;
- d) w przypadku przebudowy i rozbudowy sieci wodociągowej należy stosować takie rozwiązania techniczne i materiałowe, które zapewnią jej dużą niezawodność i niskie straty wody. Zaleca się utrzymanie w dobrym stanie technicznym ujęć wody i urządzeń im towarzyszących oraz zapewnienie ochrony ujęć wody;
- e) należy dążyć do sukcesywnej modernizacji istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, drewno, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi zaleca się instalować urządzenia ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Zaleca się także wykorzystać dodatkowo niekonwencjonalne źródła energii, które nie powodują degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu (np. kolektory słoneczne).
- f) Ustala się rezygnację z realizowania na terenie Parku elektrowni wiatrowych i wodnych (stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i dysharmonizującego krajobraz);
- g) Należy likwidować nielegalne wysypiska śmieci i przeciwdziałać ich powstawaniu w przyszłości. W związku z tym problemem konieczne wydaje się podjęcie działań mających na celu edukację ekologiczną mieszkańców;
- h) dopuszcza się wznoszenie masztów przekaźnikowych tylko w sytuacji, gdy jest wymagane poszerzenie zasięgu odbioru, a nie ma już istniejącego masztu, na którym można umieścić przekaźnik. Zaleca się grupowanie przekaźników różnych operatorów na jednym maszcie;
- i) zaleca się zachowanie istniejących pasów zieleni lub wprowadzanie nowych zadrzewień (stanowiących naturalną barierę dla hałasu, zanieczyszczeń);
- j) w celu ochrony sezonowych tras migracji płazów zaleca się (w przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących dróg) stosowanie przepustów pod drogami umożliwiających przejście na drugą stronę drogi – dotyczy dróg przebiegających w sąsiedztwie miejsc rozrodu płazów, m.in.: na drodze w Wysocicach i w Biskupicach.

10) wskazanie obszarów dopuszczalnego wydobycia kopalin

- a) zakazuje się pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów.

§ 15. Ustalenia do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego:

- 1) zachowanie zgodności celów polityki przestrzennej planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego z celami ochrony wskazanymi w Planie ochrony Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego;
- 2) uwzględnienie wysokich walorów kulturowych opisywanego terenu na tle województwa małopolskiego;
- 3) zachowanie istniejących lasów, zadrzewień i cieków zapewniających przestrzenną ciągłość powiązań przyrodniczych Parku z regionem;
- 4) zaleca się wytyczanie przebiegu nowych inwestycji liniowych (ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej) o znaczeniu ponadregionalnym poza granicami Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia inwestycji w granicach obszaru – minimalizacja skutków przedsięwzięcia.